

Z obsahu:

**Hodie natus est nobis
Salvator mundi!**

Homilie Jana Pavla II.
při půlnoční mši
svatě Hodu Božího
vánočního 1999
– strana 2 –

Po vzoru Svaté Rodiny

Jan Pavel II.
při gen. audienci
29. 12. 1999
– strana 2 –

Odkaz Jana Křtitele

– strana 4 –

**Předvánoční dojmy
z Vatikánu**

Mons. Jan Graubner
– strana 5 –

Modlitba ruské matky

– strana 8 –

O nehodném přijímání

Eucharistie

– strana 8 –

Z jakého pramene

čerpáš svůj život?

– strana 9 –

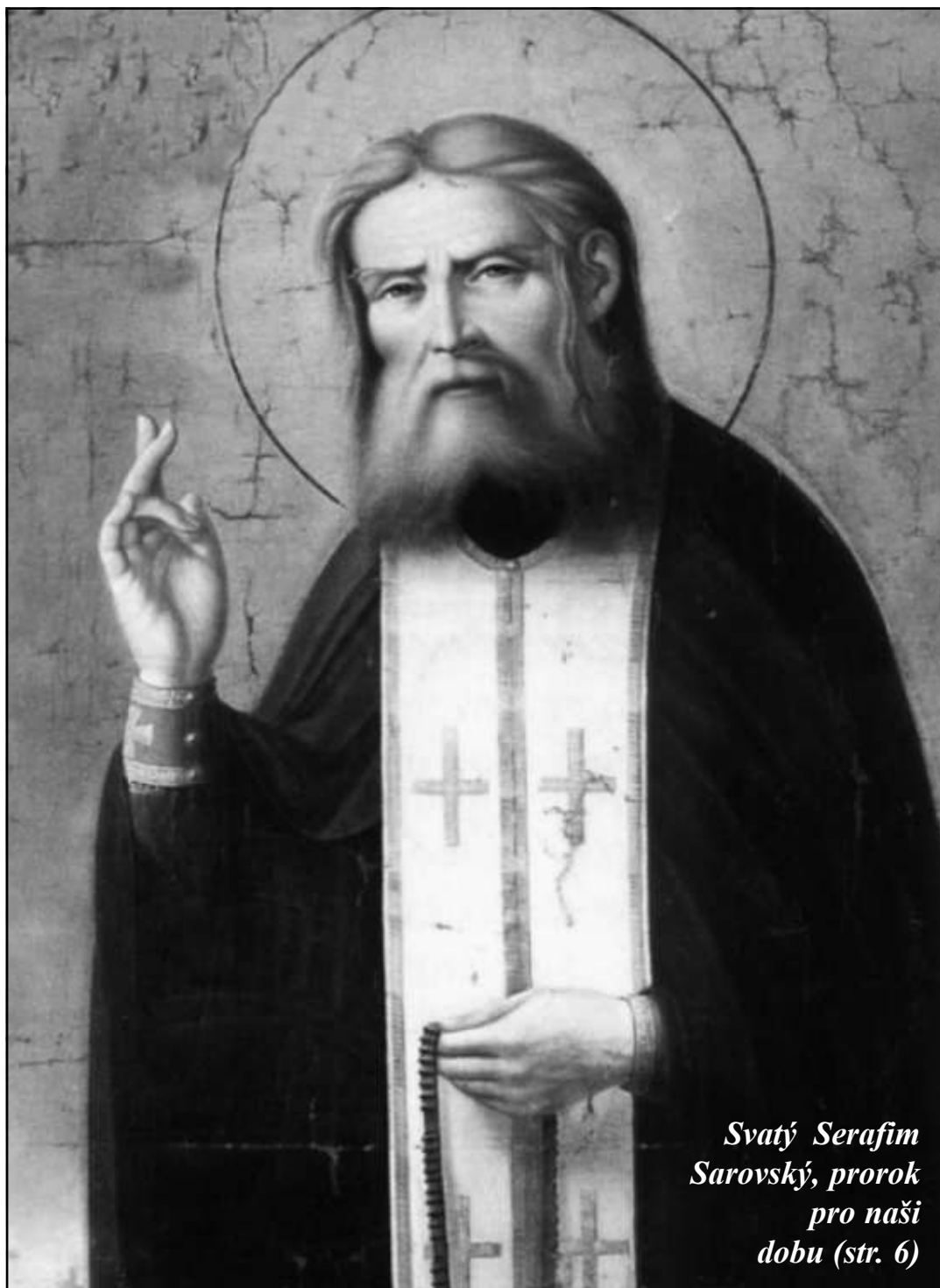
**Svoboda svědomí
vážně ohrožena**

Na aktuální téma
– strana 10 –

Jerome Lejeune –

vášeň pro život

Bílá kronika
– strana 12 –

*Svatý Serafím
Sarovský, prorok
pro naši
dobu (str. 6)*

Hodie natus est nobis Salvator mundi!*

Již dvacet století zní tato radostná novina ze srdce Církve: V tuto Svatou noc nám lidem z konce století anděl opakuje: Nebojte se! Zvěstuji vám velikou radost, která je pro všechny lidi: Dnes se vám narodil Spasitel v městě Davidově! Lk 2,10–11) Jak potěšující jsou tato slova! Chystali jsme se na jejich přijetí v době adventní: zpřítomňuje se v nich »dnes« našeho vykoupění.

V této hodině »dnes« zní zvláštním zvukem, neboť to není pouze připomínka narozenin Vykupitele, ale také slavnostní zahájení Velkého jubilea. V duchu se spojujeme s tím zvláštním okamžikem dějin, ve kterém se Bůh stal člověkem. Narodil se v čase. Bůh vkročil do dějin. V neopakovatelném »dnes« se věčný Bůh stal účastníkem každodenní lidské skutečnosti.

Hodie natus est nobis Salvator mundi!

Při těch slovech padáme na kolena a klaníme se Božímu Synu. Spojujeme se v duchu s úžasem plným obdivu, který zachvátil Marii, Josefa a pastýře. Když se klaníme Kristu, naroze-

nému v jeskyni, naplníme se i my vírou tamních pastýřů, plnou úžasu a nadšení, zakusme stejný úžas a stejnou radost.

Je těžké nepoddat se výmluvnosti této události. Stojíme v úžasu. Jsme svědky lásky, která spojuje věčnost s dějinami. Toto »dnes« otevírá dobu Velkého jubilea, čas naděje, kdy *Syn je nám dán. Na jeho bedrech spočívá vláda*, jak čteme v knize proroka Izaiáše.

K nohám věčného Slova skládáme radosti i starosti, slzy i naděje. Jen v Kristu, novém člověku, nachází tajemství lidské bytosti pravdivé světlo.

S apoštolem Pavlem rozjímáme, že v Betlémě *se projevila Boží dobrota, která přináší spásu všem lidem* (Tit 2,11). Z toho důvodu v noci Božího narození zaznívají v každém koutku země radostné zpěvy ve všech jazycích světa.

V tuto noc se před našima očima uskutečňuje to, co oznamuje evangelium: *Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozrozeného Syna, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.*

Svého jednorozrozeného Syna!

Ty jsi Kristus, Syn Boha živého, který ses narodil v betlémské jeskyni. Po dvou tisících let znovu prožíváme to tajemství jako jedinečnou a neopakovatelnou událost. Uprostřed množství lidských synů, uprostřed mnoha dětí, které v průběhu staletí přišly na svět, Ty jediný jsi Synem Božím: Tvoje zrození nevýslovným způsobem změnilo běh lidských dějin.

To je pravda, kterou tuto noc Církev předává třetímu tisíciletí. Vy všichni, kteří přijдете po nás, přijměte tuto pravdu, která zcela změnila běh lidských dějin. Od oné betlémské noci je si lidstvo vědomo, že Bůh se stal člověkem: stal se člověkem, aby učinil člověka účastníkem své božské přirozenosti.

Ty jsi Kristus, Syn Boha živého!

Na prahu třetího tisíciletí Církev vítá Tebe, Synu Boží, který jsi přišel na tento svět, abys zvítězil nad smrtí, abys na lidský život vrhl světlo evangelia. Církev Tě vítá a spolu s Tebou chce vykročit do třetího tisíciletí. Ty jsi naše naděje. Jedině Ty máš slova věčného života.

Ty, který jsi přišel na svět v betlémské noci, zůstaň s námi! Ty, který jsi Cesta, Pravda a Život, veď nás!

Ty, který jsi přišel od Otce, doveď nás k němu v Duchu svatém tou cestou, kterou znáš a kterou jsi nám zjevil, abychom měli život a měli ho v hojnosti!

Ty, Kriste, Synu Boha živého, buď naší Branou!

Buď pro nás Branou podle podobnosti brány, kterou jsme slavnostně otevřeli!

Buď pro nás Branou, která nás vede do tajemství Otce. Učiň, aby nikdo nebyl vyloučen z jeho milosrdné náruče plné pokoje!

Hodie natus est nobis Salvator mundi! Je jím Kristus, náš jediný Spasitel. To je kázání Božího narození roku 1999:

»Dnes o této Svaté noci se otevírá Velké jubileum.

Maria, Jitřenko nových časů, buď s námi, když plní důvěry děláme první kroky v Jubilejním roce.

Amen!

Poznámky:

* Dnes se nám narodil Spasitel světa!

Jan Pavel II. při generální audienci 29. 12. 1999

Po vzoru Svaté Rodiny

Minulou neděli obrátila liturgie naši pozornost k Svaté Rodině Nazaretské, vzoru všech rodin, která se dává vést překvapujícím Božím působením.

V západním světě se Vánoce pokládají za svátek rodiny. Společné setkání a výměna dárků zdůrazňují silnou touhu po vzájemném společenství a vyzvedávají na světlo nejvyšší hodnoty rodiny jako takové. Ona se jeví jako **společenství lásky mezi osobami, založené na pravdě, na lásce, na nerozlučné manželské věrnosti, na přijímání života**. Ve světle Vánoc rodina vnímá své vlastní povolání být společenstvím v plánování, v solidaritě, v odpuštění, ve víře, v němž žádné individuální neztrácí svou identitu, nýbrž tím, že vnáší své specifické dary, přispívá k růstu

všech. Tak tomu bylo ve Svaté Rodině, kterou nám víra představuje jako počátek a model rodin ozářených Kristem.

Modleme se, aby Velké jubileum, které právě začínáme, bylo opravdovou příležitostí milosti a vykoupění pro všechny rodiny světa. Světlo vtěleného Slova ať jim pomáhá lépe chápat a uskutečňovat své původní poslání, plán, který má s nimi Bůh života, aby se staly živým obrazem jeho lásky.

Jubileum tak nabízí vhodnou dobu k obrácení a k vzájemnému odpuštění uvnitř každé rodiny. **Bude to období příznivé**

k ozdravení vztahů lásky v každé rodině a k novému spojení rodin rozdělených. Kéž je si každá křesťanská rodina stále více vědoma svého dávného poslání v Církvi a ve světě. Dnes je zapotřebí věnovat obzvláštní péči každé rodině, zvláště těm nejchudším a méně stabilním; je zapotřebí je povzbuzovat, aby přijímaly rodící se život, protože **každé dítě, které přichází na svět, je darem a nadějí pro všechny.**

V této naší době, ve které »více než kterákoliv jiná instituce je rodina zatažena do širokých, hlubokých a rychlých proměn společnosti a kultury«, je důležité, aby ze strany věřících bylo účinně potvrzeno, že **»manželtví a rodina představují nejvzácnější dobra lidstva«**. Proto Církev neúnavně věnuje »svou

službu každému člověku, který si váží poslání manželství a rodiny« (Familiaris consortio, 1).

Velké jubileum roku 2000 kéž je pro každou rodinu příležitostí otevřít odvážně své brány Kristu, jedinému Spasiteli člověka. Kristus je totiž novinou, která překonává všechno lidské očekávání, posledním kritériem pro hodnocení časné skutečnosti a každého záměru, který směřuje k stále lidštější existenci člověka (srov. Incarnationis mysterium, 1).

S tímto vědomím vstupme v duchu do nazaretského domku a prosme Svatou Rodinu, aby ochraňovala a žehnala všechny rodiny světa, aby byly »nejúplnější a nejbohatší školou lidstva« (GS 52).

*Bolletino Vaticano
Zvýraznění redakce Světla*

Nejvznešenější povolání

Zamyšlení nad nedělními
liturgickými texty

Mistře, kde bydlíš?

Na začátku dnešního setkání s Božím slovem poděkuj Pánu za dar křtu svatého i za to, že ti dnes znovu nabízí příležitost ještě hlouběji nahlédnout do tajemství, které tě s ním v této svátosti spojilo.

Svatý Pavel tě dnes oslovuje způsobem, který ti může připadat kazatelsky přísný: *Tělo není pro smilnění. Utíkejte před smilstvím!* Na takové napomenutí reaguje okolní svět přímo podrážděně jako na neoprávněné zasahování do lidské svobody. Nedáš-li se strhnout apriorním odmítáním a nevolí, záhy můžeš vyrozumět, že Pavlovo napomínání nesměřuje k omezování svobody, ale právě naopak, k jejímu uskutečnění a naplnění. Chce tě přesvědčit, že tato skutečná svoboda dokonce překračuje všechna lidská očekávání.

Na obecně platný a vyhlášený názor *Všechno je mi dovoleno* odpovídá apoštol moudrou připomínkou: *ale ne všechno prospívá... nesmím se dát ničím ovládnout.*⁽¹⁾ Zneužitím svobody, která se vymyká řádu, se stáváš sám sobě otrokem. Sv. Pavel ti proto k tvému povzbuzení připomíná, že z tohoto otroctví *jsi byl vykoupen, a to za vysokou cenu, a nepatříš už sobě.*

Ptáš se, komu tedy patříš? Ten, kdo tě vykoupil za cenu své smrti a svého zmrtvýchvstání a učinil tě již ve křtu *údem svého těla*, je sám Boží Syn. Patříš tedy Bohu. Tato neděle je vhodnou příležitostí, aby sis to nejen uvědomil, ale abys svého Pána ujistil o své vděčnosti a připravenosti působit svému Bohu čest.

Otevři si první knihu Samuelovu. Vrať se v duchu do izraelské svatyně v Šílu. Anna, matka Samuelova, z vděčnosti, že si vyprosila syna, odevzdává jej Hospodinu, *aby byl jeho, co bude živ.*⁽²⁾ Zdá se, že toto zasvěcení přišlo Hospodinu jako na zavolanou. Již jako malého chlapce zve Nejvyšší Samuela do svých služeb. Každý, kdo bezvýhradně náleží Bohu, je jeho vítaným pomocníkem. Bůh čeká jen na tvůj ochotný souhlas: *Mluv, Pane, tvůj služebník poslouchá.* Mohla snad Anna tušit, jaká osobnost vyroste z jejího dítěte ve službách Hospodinových, že bude povolán, aby jako prorok, kněz a soudce spravoval izraelská pokolení a stál u zrodu jejich království? Ale Bůh využívá svých zasvěcených i k jiným službám. I když jsou méně nápadné a skryté před lidským zrakem, ne-

jsou o nic méně vznešené a významné. Vždy jsou součástí jedinečného Božího plánu. To všechno se jednou ukáže, až *Bůh, který vzkřísil Pána, vzkřísí svou mocí také nás.*

Kdo se oddá Pánu, je s ním jeden duch.⁽³⁾ Není to samo o sobě již nejvyšší vyznamenání? Je snad větší svoboda než ta, že svou chabou, zaslepenou a hříšně chybnou vůlí můžeš nahradit nejsvětější vůlí Nejvyššího, že můžeš chtít tak, jak chce Bůh?

Jakmile v plné důvěře přijímáš skutečnost, že není lepší vůle, a zamiluješ si tak s hlubokou vděčností spolu s ním i svého Pána, tvé srdce neobyčejně zbystří touhou slyšet vždy a všude jeho hlas. Všimni si na prvních Ježíšových učednících, jak Pán přitahuje k sobě ty, kteří v sobě nesou ochotu a připravenost beze zbytku náležet jen jemu. Přišli nejdříve za Janem k Jordánu, protože u něho cítili zřetelně Boží blízkost. Nespokojili se s tím, že podstoupili Janův křest v Jordánu, chtějí důsledně následovat jeho příklad. Ale největší z proroků jim přesvědčivě ukazuje na toho, koho hledají. Již včera jej poprvé představil jako Božího Beránka a Božího Syna: *Má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.*⁽⁴⁾ Jejich srdce od té chvíle již na nic jiného nemyslí, každou hodinou roste jejich touha a připravenost jít za hlasem Beránka, *kamkoliv půjde.*⁽⁵⁾

Dnes nadchází jejich osudový okamžik. *Ježíš prochází okolo.* Prochází jen tak náhodou? Kdykoliv Pán prochází kolem tebe, je to proto, že přišel čas, kdy tě právě naléhavě potřebuje. Je na tobě, abys měl oči otevřené a abys věnoval pozornost také tomu hlasu, který tě upozorňuje na Pánovu blízkost: *Hle, beránek Boží!* To je ten, komu zcela patříš již od svého křestního zasvěcení. Přijal tě mezi své a nyní si přichází pro tebe. Projev svou připravenost tak velkodušně, jak to dělají Jan a Ondřej: *Vydávají se bez váhání za Ježíšem.*

To, co nejvíce brání slyšet jeho tichý vnitřní hlas, je nečistota. Proto také smilstvo se nejvíce zpěčuje každému slovu, které odkrývá jeho podlou a zotročující záludnost.

Nedovol žádostivosti, aby uzavírala Duchu Božímu vstup do jeho chrámu. *Proti ďáblu se vzepři, a uteče od tebe. Přijď blíže k Bohu, a Bůh přijde blíže k tobě.*⁽⁶⁾

Pán se ke mně sklonil, novou píseň mi vložil do úst. Rád splním tvou vůli, Bože. Tvůj zákon je v mém nitru.⁽⁷⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ 1 Kor 6,12; ⁽²⁾ 1 Sam 1,28; ⁽³⁾ 1 Kor 6,17;

⁽⁴⁾ Jan 1,30; ⁽⁵⁾ srov. Mt 8,19; ⁽⁶⁾ srov. Jak 4,7n;

⁽⁷⁾ srov. resp. žalm 40.

Liturgická čtení

1. čtení – 1 Sam 3,3b–10.19

Samuel spal ve svatyni, kde byla Boží archa. Tu Hospodin zvolal: „Samueli!“ On odpověděl: „Tady jsem.“ Běžel k Elimu a řekl: „Tady jsem, volal jsi mě.“ On pravil: „Nevolal jsem tě, vrať se a spi.“ Šel tedy spát. Hospodin zavolal podruhé: „Samueli!“ Samuel vstal, šel k Elimu a řekl: „Tady jsem, volal jsi mě.“ On odpověděl: „Nevolal jsem tě, synu můj; vrať se a spi.“ Samuel totiž neznal Hospodina, protože se mu Hospodin ještě nezjevil ve slově. Hospodin zavolal opět Samuela, potřetí. Vstal tedy, šel k Elimu a řekl: „Hle, tady jsem, volal jsi mě.“ Tu Eli pochopil, že chlapce volá Hospodin. Eli proto řekl Samuelovi: „Jdi spát. Bude-li pak volat, řekni: „Mluv, Hospodine, tvůj služebník poslouchá.““ Samuel tedy šel spát na své místo. Hospodin přišel, zastavil se a volal jako dříve: „Samueli, Samueli!“ A Samuel řekl: „Mluv, tvůj služebník poslouchá.“ Samuel rostl a Hospodin byl s ním a nedopustil, aby nějaké jeho slovo přišlo nazmar.

2. čtení – 1 Kor 6,13c–15a.17–20

Bratři! Tělo není pro smilnění; je pro Pána a Pán pro tělo. A Bůh, který vzkřísil Pána, vzkřísí svou mocí také nás. Nevíte, že vaše těla jsou údy Kristovými? Kdo se oddá Pánu, je s ním jeden duch. Utíkejte před smilstvem! Každý jiný hřích, kterého se člověk dopustí, je mimo tělo. Kdo se však oddá smilnění, prohřešuje se proti vlastnímu tělu. Nebo nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás bydlí a kterého vám dal Bůh, a že proto už nepatříte sami sobě? Byli jste přece koupeni, a to za vysokou cenu. Oslavujte proto Boha svým tělem.

Evangelium – Jan 1,35–42

Jan stál se dvěma ze svých učedníků. Pohlédl na Ježíše, jak jde kolem, a řekl: „Hle, beránek Boží!“ Ti dva učedníci slyšeli, co říká, a šli za Ježíšem. Ježíš se obrátil a viděl, že jdou za ním. Zeptal se jich: „Co byste chtěli?“ Odpověděli mu: „Rabbi“ – to přeloženo znamená Mistře – „kde bydlíš?“ Řekl jim: „Poďte a uvidíte!“ Šli tedy, viděli, kde bydlí, a ten den zůstali u něho; bylo kolem čtyř hodin odpoledne. Jeden z těch dvou učedníků, kteří to od Jana slyšeli a šli za ním, byl Ondřej, bratr Šimona Petra. Ten nejdříve našel svého bratra Šimona, řekl mu: „Našli jsme Mesiáše“ – to přeloženo znamená Kristus – a přivedl ho k Ježíšovi. Ježíš na něj pohlédl a řekl: „Ty jsi Šimon, syn Janův. Budeš se jmenovat Kéfas,“ – to je v překladu Petr (Skála).

Odkaz Jana Křtitele

Tuto neděli se nám opět představuje velká postava Jana Křtitele, posledního proroka. *On sám nebyl světlem, měl jen svědčit o světle* (srov. Jan 1,4–8).

Když se ho ptali, kdo je, odpovídal, že není ani Mesiáš, ani Eliáš, ani ten prorok. On je hlasem pro někoho jiného, většího, který přijde po něm a který je silnější (srov. Mt 3,11). Později říká, že není ženichem, ale jen jeho přítelem (srov. Jan 3,29). Jan sám sebe charakterizuje negativně: s použitím slov »ne« a »jen«. *Já křtím jen vodou, aby odkázal na toho, který bude křtít Duchem svatým a ohněm.*

Hle, beránek Boží! říká nejen svým posluchačům, ale především svým vlastním učedníkům. Bez žárlivosti přenechává Beránkovi muže, kteří dosud chodili s ním: neměl je pro sebe, chtěl je jen získat pro toho, který přijde. Tento Přicházející je středem jeho „životu“, jen na něm záleží. Existence Jana Křtitele spočívá v tom, že je Kristovým svědkem.

A nám musí jít o totéž. I pro nás musí v centru stát Kristus, nikoliv my sami. I náš život musí charakterizovat spíše »ne« a »jen« namísto stálého »já« a »moje«. Slova našeho Pána jsou jednoznačná: *Kdo chce získat svůj život, ztratí jej, ale kdo svůj život ztratí pro mě a pro evangelium, získá jej* (Mk 8,35).

A dále: *Kdo z vás chce být první, ať je služebníkem všech* (Mk 10,44), a konečně: *Až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: „Jsme jenom služebníci, udělali jsme, co jsme byli povinni udělat“* (Lk 17,10).

Předchůdce

Již při zvěstování Křtiteleva narození řekl anděl, že bude předcházet Pána (Lk 1,17). Jan je tedy ten, kdo předchází, ne ten, kdo doprovází nebo následuje. Jako předchůdce měl Pánu

připravit jeho lid. Jestliže měl být předchůdcem a ukázat lidem na Krista, nemohl být třtinou, která se klátí ve větru. A Pán dosvědčuje, že takovou třtinou není (Mt 11,7nn). Máme-li to vyjádřit v moderní terminologii, Jan nepropadl duchu času ani nebyl bezmyšlenkovitým nohsledem převládajícího veřejného mínění. Byl tím, kdo jde přímou cestou, kterou mu vykázal Pán, aniž by se díval napravo či nalevo. Jeho pohled byl pevně zakotven v Pánu, kterého předpovídal.

Co žil Jan jako předchůdce, to bychom měli uskutečňovat jako jeho následovníci. V podstatě celá Církev má charakter Janovy osobnosti: je tou, která poukazuje na Krista. Každý kněz musí mít Janův charakter, ano, každý křesťan. Nemůžeme kráčet s duchem doby, ale musíme předcházet. Nemůžeme propadnout převládajícím názorům. Musíme jít pevně a neochvějně po své cestě a mít ustavičně na očích svého Pána. Přitom podle Křtitelevých slov **musí v nás Kristus růst, a on roste jen tehdy, když my se zmenšujeme, to znamená, když mu dáváme plný prostor ve svých srdcích, ve svém životě.**

Můžeme si zde připomenout slova církevního Otce sv. Augustina: »Jan se zmenšil jako sťatý, Kristus rostl jako ukřižovaný.« Kříž se pro Krista stal jeho slávou. Ve stínu kříže znamenalo »zmenšování« Janův růst. Čím více ustupoval sám o sobě, tím více v něm rostl Kristus. Pro nás to platí stejně.

Poslechněme si ještě jednou Augustina. V jednom kázání mluví o tom, že Jan je **vox** – hlas, zatímco Kristus je **Verbum** – Slovo, o kterém tento hlas mluví. Křtitel sám sebe nazývá *hlasem volajícím na poušti*. Ví, kým je, a nechce se zdát ničím větším, než čím je. Jako hlas poskytuje svůj hlas Slovu.

Jan Křtitel, ikona z Tuizé

A může hlásat jen to, co je Slovo. Hlas totiž jednou zanikne, jak Janův, tak náš, ale Slovo zůstane.

Ježíš Kristus je Slovo, které všechno proniká, mocné i něžné Slovo, které naplňuje srdce člověka. My můžeme být, stejně jako Jan, jen hlasem, který říká slova vycházející ze Slova.

Musíme mluvit o tomto Slovu, a je to pro nás milost, že o něm můžeme mluvit. Musíme mluvit o Slovu, i když je to volání na poušti. Na poušti také Jan uslyšel Pánovo slovo (srov. Lk 3,2). Ve smyslu Starého zákona je poušť dvojího druhu: místo zvláštní Boží blízkosti, nebo místo pokušení démonickými silami. Chceme-li zastávat postoj Janův, můžeme tak učinit jen na poušti. Můžeme jím

být pouze v Boží blízkosti, a to znamená v modlitbě. Ale nesmíme se divit, že i zde můžeme být vystaveni pokušení. Zkušenost, že mluvíme na poušti, že svět, vzdálený od Boha, nechce slyšet ani hlas, ani slovo, tato zkušenost nás může popouzet a může být pro nás i pokušením. Zde je pak vhodné slyšet Janovo slovo: *Hle, beránek Boží!* (Jan 1,36). Musíme se držet Beránka Ježíše Krista, který se nám může zdát bezmocný uprostřed vlků, ale který podle Zjevení sv. Jana má všechnu moc, bohatství, všechnu moudrost, sílu a slávu (5,12).

U tohoto Božího Beránka najdeme vždy radost ze svého apoštolského poslání.

VS

Z -sks- 49/99 přeložil -lš-

Předvánoční dojmy z Vatikánu

Husovské sympozium na Lateránské univerzitě, vánoční strom pro Svatého otce z České republiky, státní návštěva prezidenta Havla ve Vatikánu, české vlajky na obrazovkách téměř všech zemí světa, to všechno ukazuje, že Češi o sobě umějí dát vědět i v tom dobrém.

Už při své první návštěvě Prahy v roce 1990 Svatý otec Jan Pavel II. vyzval k poctivému zamyšlení nad osobností Jana Husa, který po dlouhá stáletí štěpí náš národ. Téměř deset let pak pracovala zvláštní komise, složená nejen z odborníků na dějiny a věrouku, nejen z katolíků a evangelíků, ale i z dalších specialistů, kteří měli zájem poctivě se podílet na studiu starého problému. Od začátku bylo všem jasné, že na historické skutečnosti se nedá nic změnit. Dá se však změnit něco na našem pohledu, když se nám podaří objevit některá dosud neznámá fakta či odstranit pozdější přemalby a dobové tendenční výklady historických faktů.

Někteří novináři jsou zklamáni, že výsledkem nebylo rehabilitování či svatořečení mistra Jana Husa. Odborníci se totiž snadno shodli, že to není možné a nikdo moudrý to nemůže žádat. Viklefovou nauku, kterou Hus přebíral, dnes neučí a neschvaluje žádná církev. Podle evangelického historika Jiřího Kejře se Hus nestal obětí justičního omylu. Hus byl sice přesvědčen, že se řídí Božím zákonem, ale zapomněl, že do Kostnice nejede jako profesor na učenou disputaci, ale před soud. Na druhé straně Svatý otec při přijetí všech účastníků sympozia vyjádřil hlubokou lítost nad smrtí Jana Husa, která se stala zdrojem mnoha konfliktů a rozdělení v myslích i srdcích českého národa.

Během práce komise se ukázalo, že všichni neznají Husovu problematiku tak, jak si mysleli, že ještě je co objevovat. Novým se zdálo například zjištění, jak velký vliv na Husovo myšlení mělo přesvědčení o tom, že konec světa už je velmi blízko.

Co se mi však zdá ze všeho nejdůležitější, je skutečnost, že Hus účastníky sympozia nerozděloval, ale spojoval. I když měli jednotlivci třeba odlišné názory na různé problémy, přece měli společný zájem dopátrat se pravdy, či aspoň se k ní více přiblížit. Dovedli stát za svým přesvědčením, ale snažili se nezraňovat jinak smýšlející. Zápal pro věc i vysoká kultura jednání by mohly být vzorem nejen pro naše další vztahy, ale i pro jednání ve společnosti a v politice. Všem účastníkům proto patří naše vděčnost za jejich přínos. Zvláště však bych chtěl podtrhnout zásluhy sekretáře komise a moderátora sympozia P. PhDr. Františka Holečka OM.

Účastníci, mezi nimiž byli nejen duchovní různých církví, ale třeba rektor Karlovy univerzity, prezident České akademie věd či místopředseda senátu a pracov-

níci našich ministerstev, si odnesli kromě skvělých dojmů také úkol vnést výsledky tohoto sympozia do naší společnosti, například změnit pohled na mistra Jana Husa i ve školních učebnicích, aby už nebyl tím, který rozděluje naši společnost, pokusit se společně se dívat i na další bolestné události našich dějin a snad jednou i napsat společně církevní dějiny Čech a Moravy. To konečně vyslovil ve svém projevu na závěr sympozia i sám prezident Havel.

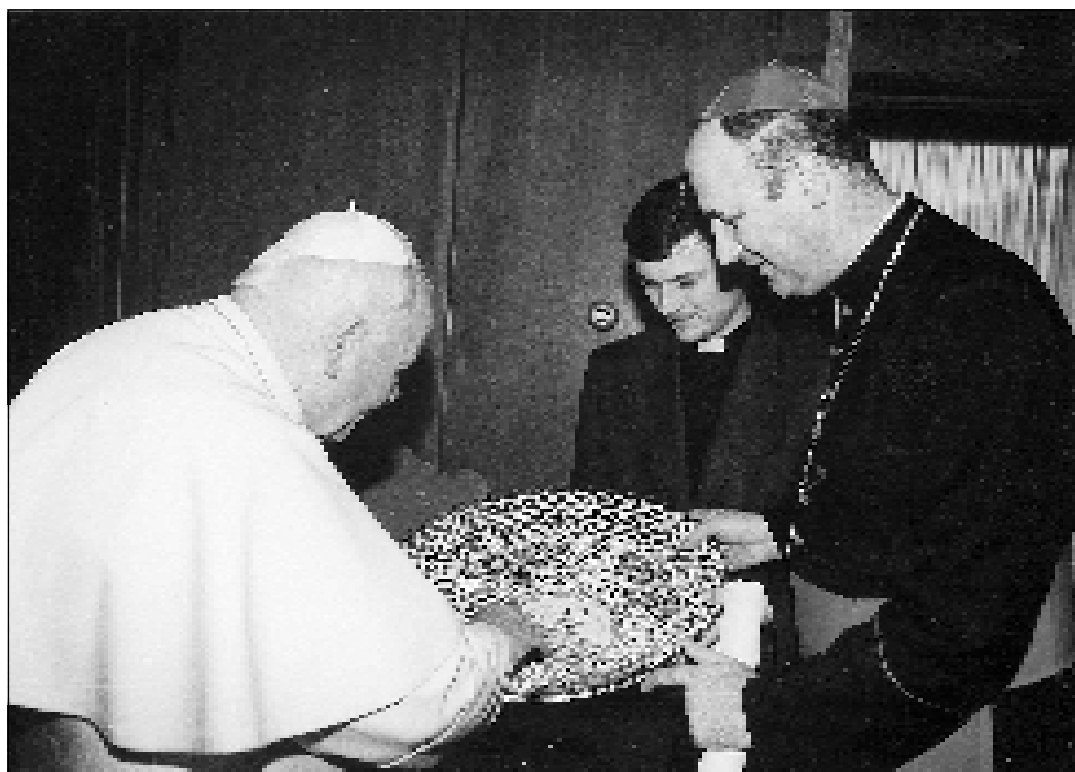
Předání vánočního stromu je prestižní záležitostí, kterou sleduje svět. Česká biskupská konference dala Svatému stolci nabídku vánočního stromu už před třemi lety. Svůj význam má nejen vytvoření české atmosféry na náměstí Sv. Petra s cimbálkou a valašskými koledami a projevy kardinálů i prezidenta republiky, ale i ochota dárců,

kteří zajistili bezplatný převoz, nebo výroba ozdob a tisíce červených stužek s citáty z Písma, které tam napsaly děti jako svá přání a předsevzetí.

Oficiální návštěva hlavy státu ve Vatikánu má snad taky svůj význam, vždyť jsme poslední z postkomunistických zemí, která ještě ani po deseti letech svobody nezačala jednání o mezinárodní smlouvě. Na opakované výzvy Vatikánu chodily z Prahy vždy jen diplomaticky vyhýbavé odpovědi. K oficiální návštěvě se nejezdívá s prázdnou. Prezident republiky se nesetkal jen se Svatým otcem, ale také se státním sekretářem kardinálem Angellem Sodanem, a ministr kultury i náměstek ministra zahraničí jednali s vatikánským ministrem zahraničí. Doufejme tedy, že český advent v Římě nezanechá jen krásné vzpomínky, ale ponese trvalé plody uzdravených vztahů jak v oblasti českých církevních dějin, tak v oblasti vztahů české společnosti a církve jak doma, tak ve světě.

+ Jan Graubner

Otec arcibiskup Jan Graubner měl možnost při soukromé audienci předat Svatému otci dar poutníků z Velehradské pouti 1999. Svatý otec poslal všem poutníkům apoštolské požehnání.

Svatý Serafim Sarovský, prorok pro naši dobu

Ekumenický světec, kterého ctí Jan Pavel II.

Osud ruského národa

Věřící lid Ruska dnes uctívá sv. Serafima více než jiné svaté. Proč? Před 200 lety tento pravoslavný světec předpověděl osudy Ruska, které se z větší části již vyplnily. To, co ještě zbývá, je slíbené duchovní znovuzrození Ruska, které má podle jeho předpovědi nastoupit za našich dnů. A právě do této předpovědi vkládá Rusko hledající Boha všechnu svou naději.

Nejdříve předpověděl sv. Serafim, že přijde doba, kdy zanikne carství. Poslední carská rodina bude vyvražděna. Pak bude následovat epocha, ve které bude ruský lid krutě utlačován a církev hrozně pronásledována. Sv. Serafim přirovnává tuto dobu k babylonskému zajetí Izraele v 6. stol. před Kristem. Jak známo, trvalo toto zajetí 70 let. Přesně tak dlouho trvala komunistická totalitní nadvláda, která začala Říjnovou revolucí r. 1917 a skončila za Gorbačova r. 1989. Jak předpověděl sv. Serafim, bylo vyvraždění dynastie Romanovců s carem Mikulášem II. a jeho rodinou počátkem komunistické éry.

Duchovní zmrtvýchvstání Ruska

Život sv. Serafima probíhal převážně v mužském klášteře v Sarově, asi 500 km východně od Moskvy, který se stal největším sovětským atomovým centrem, druhým největším po USA. Většina atomových zbraní Ruska se dodnes vyrábí právě zde. Místo je dodnes uzavřeným prostorem. Obyvatelé zde pracují výlučně na výrobě zbraní. Asi 10 km severozápadně od Sarova se nachází Divjevo, kde v době sv. Serafima stál ženský klášter se 400 převážně mladými řeholicemi. Tam byl sv. Serafim na vlastní přání pochován r. 1833. Divjevo se stalo jedním z nejpřitažlivějších poutních míst ruské pravoslavné církve a současně trnem v oku komunistickým mocipánům. Z toho důvodu byly ostatky světce přemístěny nejdříve do jednoho moskevského muzea a později do muzea ateismu v Leningradě. Toto muzeum bylo zřízeno v bývalé katedrále Panny Marie Kasanské. Zde ovšem nebyly ostatky vystaveny, nýbrž uloženy v depozitáři jako bezcenný předmět. Po převratu byly ostatky jako zázra-

kem nalezeny patriarchou a přes Moskvu vráceny do Divjeva. Tento návrat se uskutečnil jako triumfální tažení celou zemí, jako »velikonoční slavnost uprostřed léta«. Tento osud svých vlastních ostatků sv. Serafim rovněž přesně předpověděl. A k tomu dodal, že až se jeho ostatky vrátí, bude národ vědět, že začíná zmrtvýchvstání Ruska.

»Město v ohni«

Světec jmenoval ještě další prostá znamení, podle kterých je možno rozpoznat, že vzcházejí pro Rusko nové červánky. Tak např. že oněmi nejdůležitější zvon moskevského Kremlu, když začne čas útisku, a opět se rozezní, až nastane čas obrození. Pro tehdejší dobu to bylo nepředstavitelné. Komunisté však skutečně zakázali tímto zvonem zvonit. A mlčel dokonale. Umíme si představit, jak Rusové přijali, když Jelcin do-

volil o Velikonocích 1991 tomu-
to zvonu poprvé zazní?

»Město v ohni«, tak se jmenuje překrásná kniha Leonory Schumacherové, velmi vzdělané Rusky ze St. Peterburgu. V této knize stojí: »Velká jména světové politiky znamenají málo pro děti východní církve; nejsou to oni, kdo by měli Rusko vyvést z okruhu pekla. Sv. Serafim stojí věřícím Rusům blíže než současníci a vyzařuje z něho více reality než z mocných tohoto světa. Sv. Serafim ze Sarova mnohé předpověděl. Jeho znalosti o nadcházejícím neštěstí i o jeho překonání nám osvětlují cestu temným údolím. Jestliže někdo dokáže tisíc dní klečet se zdviženýma rukama na skále, pak nezlomná síla jeho modlitby může i dnes přivést národ, který se topí v bezvýchodnosti, na pole víry.« (Str. 220)

Denně putují tisíce věřících k hrobu sv. Serafima. On nyní

Klášteř v Sarově

stojí v centru zvratu, který prožívá ruská pravoslavná církev po pádu komunismu. Jeho vyzářující síla posiluje církevní život na všech úsecích.

Život sv. Serafima

Narodil se s občanským jménem Prochor Mochin 19. června 1759 v centrálním Rusku v Jursku, 450 km jižně od Moskvy. Datum uvádí narozeniny podle juliánského kalendáře, u nás by to byl 7. červenec. Rodiče Agáta a Izidor byli zbožní lidé a patřili do kupeckého stavu. Otec zemřel, když byly Prochorovi tři roky. Matka s velkou pečlivostí vychovávala kromě svých tří vlastních dětí ještě několik sirotek a vedla dále podnik po manželovi. Prochor nejdříve pomáhal svému bratrovi v nově založené velkoobchodě s domácími potřebami a železným zbožím, ale cítil stále větší přitazlivost k modlitbě a návštěvě bohoslužeb. Když dosáhl sedmnácti let, prosil matku o povolení, aby mohl vstoupit do kláštera. Souhlasila. Navštívil jednoho starého mnicha v Pečerské lávře v Kijevě a prosil o radu. Ten jej poslal do kláštera v Sarově. V roce 1779 zde nastoupil osmiletý noviciát. Pracoval nejdříve jako slévač, dřevorubec, pekař, stolař a zvoník. 13. srpna 1789 přijal mnišská svěcení. V říjnu byl vysvěcen na jáhna a obdržel při tom jméno Serafim – Hořící. Již v té době trávil celé noci v kostele a modlil se na studené zemi s tvář položenou na podlaze. Po kněžském svěcení v r. 1793 obdržel povolení žít jako poustevník v lesích kolem kláštera. V přísné askezi žil deset let v lesní chýši vzdálené od kláštera 6 km. Od r. 1804 žil jako stylita prvotní církve (mnich, který trávil život na sloupu) tři roky na jedné skále v ustavičné modlitbě, což spisovatelka označila za »tisíc dní«. Od r. 1807 do r. 1810 následovala tři zvláštní léta v úplném mlčení. Na rozkaz opata

Nifonta se vrátil do kláštera a strávil tam 15 let v absolutní klauzuře v jedné staré cele, kterou před 15 lety opustil. Nyní nadešel okamžik, aby se dveře cely otevřely pro všechny, kdo hledali duchovní pomoc. Sv. Serafimovi bylo tehdy 66 let. Stal se pro tisíce mnichem naplněným Duchem, těšitelem

ději těžce onemocněl a zdálo se, že už není žádná naděje. Ve snu se mu zjevila svatá Bohorodička, přistoupila k jeho lůžku a slíbila mu, že přijde a uzdraví ho. Jednoho dne nesli na ulici v procesí slavný milostný obraz »Znamení Matky Boží«. Náhle se strhla velká bouře a nosič obrazu musel utéct do

po sobě zanechal »ránu«, ale zahojil jeho vodnatelnost. Když byl po několika letech jako poustevník přepaden a zbit, zažil v mystickém spánku stejné vidění: Maria opět řekla: »On je jedním z nás!« Byl opět uzdraven, ale v důsledku zranění zůstal do konce života shrbený, jak je zobrazován na ikonách. Byla to Maria, která mu 15. srpna 1825 poručila, aby ukončil svoji klauzuru a sloužil lidem jako lékař, těšitel a rádce.

Antikrist sem nemá přístup

Celkem se sv. Serafimovi zjevila Matka Boží dvanáctkrát. Při jednom zjevení v Divjevu mu dala příkaz, aby po kolenou prošel »kanál« a modlil se přitom 150x mariánskou modlitbu. Za tento kruh nebude mít antikrist přístup. Toto tajemné zjevení dodnes zaměstnává teology. »Kanálem« se rozumí příkop, který v okruhu jednoho kilometru obklopuje klášter. Uvnitř příkopu je chodník. Světec pochopil příkaz Panny Marie doslova a prošel tuto cestu na kolenou. Známé obraz sv. Serafima, na kterém je zobrazen s modlitební šňůrou. Nejedná se však o růženec, nýbrž o »komvošini« pro modlitbu k Ježíši Kristu. Úkol uložený zjevením však připomíná 150 vzývání Matky Boží jednoznačně růženec podle žaltáře, který pravoslavná církev nezná. Poukaz na antikrista, který se v ruské mystice objevuje stále znovu, je třeba chápat v přeneseném smyslu. Můžeme mu rozumět takto: Ten, kdo se modlí růženec, vytváří prostor, do kterého nemůže vtrhnout protikřesťanský duch, který by nás mohl připravit o víru. Řeholnice v Divjevu si nicméně každý den ve 20.30 hod. připomínají toto zjevení v procesí, ve kterém se nese mariánská ikona, a cestou se modlí a zpívají. To patří také k závaznému programu nesčetných poutníků.

(Dokončení příště)

a pomocníkem. Denně se usku-tečnil nějaký zázrak na těle nebo na duši. Svými charismaty, mezi jiným darem vidění do duše a darem proctví, vedl s nekonečnou dobrotou a pokorou lid všeho stavu.

Maria: »On je jeden z nás«

S Matkou Boží jej pojilo od dětství zvláštní tajemství. Jako sedmiletého vzala ho matka na zvonici jedné novostavby. V nestřeženém okamžiku spadl chlapec z věže a dopadl na kamení a stavební materiál a zůstal nezraněn. O několik let poz-

nejbližšího domu, aby se ukryl v bezpečí. Stanul v chodbě domu Mochinů. Matka vzala nemocného chlapce z lůžka a umožnila mu, aby políbil ruku Matky Boží. V tom okamžiku bylo dítě uzdraveno. Podobné uzdravení zažil v době noviciátu. Tři roky jej trápila vodnatelnost, až se zcela zhroutil. Když se všichni modlili za jeho život, znovu se mu zjevila »Královna nebes« spolu s apoštolem Petrem a Janem. Mezi jiným řekla Maria svým průvodcům: »On je jedním z nás!« Položila svou pravici na jeho čelo a levicí se dotkla jeho boku. Tento dotyk

Bůh je oheň hřející a rozpalující srdce a nitro. A tak, jestliže pocít'ujeme ve svých srdcích chlad, který je dílem d'ábolovým, vzývejme Pána, a on přijde, ohřeje naše srdce láskou dokonalou, ne pouze k němu, ale též k bližnímu. Před tímto teplem potom ustoupí chlad nešlechetníka. O díle Božím se nemá rozmyšlet po jídle. Plný žaludek nevidí tajemství Boží.

Svatý Serafim Sarovský

Modlitba ruské matky

V roce 1942 jsem musel přenocovat v jedné chudobné selské rodině v malé vesničce somckého okrsku, který byl tehdy obsazen německým vojskem.

Domácí hospodyně, stará a churavá, ale po celý den pracující žena, mi při večerní besedě vyprávěla o svém hoři. Čtyři její synové byli na frontě, v ruské armádě. Velmi po nich tesknila; bála se, že je už nikdy neuvidí; ale doufala v nekonečné milosrdenství Boží a každý den se za ně vroucně modlila.

V noci se mi naskytlá příležitost vyslechnout její ruskou mateřskou modlitbu. Spal jsem v maličké světničce, vedle níž se za tenkou furnýrovou přehradou nacházela ona matka. V hluboké noci, kdy její muž, snacha i vnučka pevně usnuli, padla na kolena před obraz kazaňské Matky Boží a s hlasitým šepotem se začala modlit.

Probudil jsem se, naslouchal jsem a porozuměl, že se modlí, a bezděky jsem se stal jejím posluchačem. Každé slovo bylo zřetelně slyšet. Smysl modlitby byl jasný. Její zbožné soustředění bylo plamenné, čisté a hluboké.

Hle, skoro doslovně se vtiskla tato modlitba navždy do mého srdce: „Matko přečistá, Bohorodičko, přesvatá Trpitelko, Panno Maria! Vyslyš mne, hříšnou, uklidni mé mateřské srdce, splň moji modlitbu, zachraň život mých dětí: Dimitrija, Vasilja, Alexeje a Ivana. Kde jsou asi nyní ti chudáci? Jenom Tobě je to známo, Královno nebeská. Zachraň a opatruj a vrať mi je. Není-li možné, aby se vrátili všichni, tak alespoň dva, anebo alespoň jeden, nejmladší, poslední, můj Vanjuša. Kam se mám jít, kam utéci se svým hořem nežli k Tobě, Matko Boží! Vždyť Ty sama jsi také Matka! Ty rozumíš mé mateřské bolesti. Ty sama jsi byla zarmoucená a trpěla jsi, když jsi viděla muka svého ukřižovaného Syna, Krista, Boha našeho. Co bylo v Tvé dušičce, když Tvého Syna mučili, plivali mu do tváře a holí ho bili po hla-

vě? Holubičko moje! Jak tě pod paží uvedl do svého domu Jan Bohoslov (apoštol), když jsi šla z Golgoty po smrti svého Syna, rozpjatého na kříži za nás hříšné... A my Ho znova nyní křičujeme svými hřichy, znova mu pliváme do tváře, znova ho bijeme holí po hlavě a sužujeme Tvé mateřské srdce.

Spravedlivý, spravedlivý je Pán, že tak přísně trestá celý ruský národ. Volá nás k pokání, abychom se utrpením očistili. S pokorou a trpělivostí musíme nésti své bolesti, abychom dosáhli odpuštění a ulehčili utrpení Tvého Syna i Tvoje, Matko Boží. Mohu-li i já, hříšná, to učinit, jestliže i moje bolesti jsou potřebny Tobě, Vládkyně, tedy je přijmi jako dar Tobě, Královno nebe i země. A jestliže je třeba, aby i mé děti trpěly pro vykoupení hříchů celého našeho národa, tak vezmi všechny čtyři mé syny, a jenom vypros u Boha odpuštění celému ruskému národu a ustrň se nad ostatními matkami, které pro své mateřské slzy a bolesti zapomněly na Tvé mateřské bolesti a slzy, Matko Boží...“

Více jsem už neslyšel a nemohl slyšet, co šeptala tišeji a tišeji před obrazem Bohorodičky tato ruská matka.

Bylo mi úzko v hrudi, srdce naplnilo dojetí a já zaplakal. Šepot za stěnou ustal. Jen tichý vzlykot se ozýval. Pozemská matka se modlila k nebeské Matce bezhlasnými slzami.

V těchto slzách roztávala bolest a proměňovala se nepozorovaně v čistou radost. Tmavá noc úzkostí se končila a nastával něžný, růžový úsvit.

Ráno jsem vděčně políbil ruku té ruské matce. Ona se zarazila – cože ty, baťuško, co děláš? a hned mi políbila ruku, kterou jsem nestihl včas odsunout.

Její tvář byla světlá, klidná a jasná a oči zářily svatou zbožností.

Převzato z časopisu Apoštolát sv. Cyrila a Metoděje, Olomouc 1947, str. 403–405

O nehodném přijímání Eucharistie

70 % svatokrátých přijímání!

Würzburgský biskup Dr. Paul Werner Schlee hovořil před nedávnem s několika farnostmi své diecéze o obtížích Církve. Konstatoval: »Musíme vycházet z toho, že 70 % přijímání je svatokrátých.« Někteří se obávají, že tento jeho odhad je optimistický. Je velký počet lidí, kteří přijímají Tělo Páně obtížně těžkým hřichem. Bez ohledu na to, kolik jich opravdu je, skutečnost, že většina návštěvníků bohoslužeb přistupuje ke svatému přijímání bez předchozí zpovědi ve stavu smrtelného hřichu, je do nebe volajícím pohoršením.

»Vezměte a jezte z toho všichni«

Vzpomeňme na sv. Aloise z Gonzagy. Tento obdivuhodný světec, který žil jako páže na dvoře Filipa II., připravoval se na svaté přijímání celý týden modlitbou, postem a svatou zpovědí. Pán nám posílá naléhavou výzvu: *Amen, pravím vám: nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život* (Jan 6,53). Co nám říká Katechismus katolické církve k tomu, jak máme důstojně přijímat Tělo Páně?

Sv. Pavel: *Kdo jí nehodně, proviní se.*

Abychom na toto pozvání odpověděli, musíme se na tento tak vznešený a tak posvátný okamžik náležitě připravit. Sv. Pavel požaduje, abychom nej-

dříve zpytovali svědomí: *Kdo by jedl chléb Páně nebo pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně. Proto musí člověk sám sebe zkoumat, a teprve pak ať chléb jí a z kalicha pije. Kdo totiž jí a pije, a tělo Páně nerozlišuje, jí a pije si odsouzení* (1 Kor 11,27–29). **Kdo si je vědom těžkého hřichu, musí před svatým přijímáním nejdříve přijmout svátost smíření.** (KKC 1385)

Vzhledem k velikosti této svátosti si musí věřící pokorně a ve velké víře osvojit setníkova slova: *Pane, nezasloužím si, abys přišel ke mně, ale řekni jen slovo, a má duše bude uzdravena.* Tato modlitba však neosvobozuje od povinnosti vyzpovídat se nejdříve ze všech těžkých hříchů.

V božské liturgii sv. Jana Zlatoústého se věřící modlí ve stejném duchu: *Dovol mi, abych měl účast na tvé tajemné hostině, Boží Synu. Nikdy nehradím tvé tajemství tvým nepřátelům ani ti nedám polibek jako Jidáš, nýbrž volám k tobě jako kající lotr: Pane, rozpomeň se na mě, až přijdeš do svého království.* (KKC 1386)

Proto obraťme se a přijmejme Tělo Páně ve stavu milosti. Je potěšující vidět, jak stále více věřících se vrací k přijímání do úst.

GJW

Z-sks- přeložil -lš-

ŠOKUJÍCÍ ÚMRTNÍ OZNÁMENÍ

Rakouské noviny Kleine Zeitung uveřejnily 1. 12. 1999 tři úmrtní oznámení pod sebou. U dvou z nich byl jako symbol kříž. U třetího, které oznamovalo úmrtí katolického kněze Josefa Finka, byla místo kříže zobrazena čtyřmi hřebíky přibitá zástěra (symbol svobodných zednářů). Rektor Fink vedl v Grazu centrálu hnutí Kirchenvolksbegehren (Církev, to jsme my). Podle své vlastní výpovědi věnoval na toto hnutí všechny své úspory. (Fax-Zgt)

Z jakého pramene čerpáš svůj život?

Z jakého pramene čerpáš svůj život? Bůh je původce všeho života. Každý člověk je naplněn životní silou. Jak může tato životní síla vést k tomu, aby přinesla smrt? Může život volit smrt? Může se život zpěčovat životu?

Významní filozofové – sv. Tomáš Akvinský jako následovník řecké filozofie – učili, že člověk jedná s cílem působit dobro. Člověk zabíjí, protože věří, že je pro něho dobré, když jeho nepřítel zemře. Spáchá sebevraždu, protože věří, že je pro něho lepší, aby už nemusel trpět. »Kultura smrti« (Jan Pavel II.) v naší civilizaci, která je ochotna zničit sebe samu, vznikla také paradoxně z toho, že člověk hledal dobro, které mělo překračovat hodnoty, jimiž žije tato společnost. Člověk, a především mladý člověk nenachází naplnění života v tom, co mu svět nabízí, protože v sobě nese vysoké ideály pravého života. Má touhu po intenzivním, pravém životě – po životě v plnosti.

Ale hledání tohoto pravého života jej často zavádí nesprávným směrem.

Pro část generace konce šedesátých let, doby studentské revoluce a hnutí hippies, bylo podle jejich mravních představ neúnosné přivést dítě na tento svět. Ze zkušenosti vietnamské války, která ovládala všechna média, začali pokládat za bezohlednost dát život dítěti v tomto nelidském, násilím a kapitalistickou soutěží řízeném světě. K tomu přistoupily problémy přelidnění, rostoucí znehodnocení životního prostředí, hrozící vyčerpání přírodních zdrojů

(naftová krize) a především hrozba atomové války – vyhlídky, podle kterých se zdálo, že nový lidský život již nemá cenu.

Tento pesimistický světový názor je zcela zbaven křesťanské představy o důstojnosti a hodnotě lidského života. Degraduje člověka na čistě biologickou bytost a staví smysl života naroveň měřítkům očekávané životní kvality.

Mnoho mladých lidí dnešní doby zaměňuje pravý život za hraniční zkušenosti, které hledají v drogách, v určité hudbě, spiritismu, riskantních sportovních výkonech atd. Aniž si to uvědomují, jejich útek od skutečnosti končí smrtí. Jejich touha po životě je vede do světa iluzí a lži, který znamená popření pravého života v Kristu.

Smrt vlastní rukou je negací života v jeho dnešní realitě. Mimo realitu však není života. Pro křesťana je nový svět, nebeské království, již nyní přítomno mezi námi. Očima víry vidí hlouběji, proto může realitu snést a nemusí před ní prchat.

Přirozeně, i křesťan v sobě nese zranění, ale přitaká životu. Žije s křížem, a současně v dynamice zmrtevýchvstání.

Já jsem cesta, pravda a život (Jan 14,6)

Zvolit život znamená přijmout Krista, který je život (srov. Jan 11,25). *Nežiji již já,*

ale žije ve mně Kristus (Gal 2,20). Úloha křesťanů spočívá v tom, ukázat směr tomu, kdo hledá život různými oklikami, a seznámit jej s tím, který je odpovědí na jeho nejhlubší touhy: s Ježíšem Kristem.

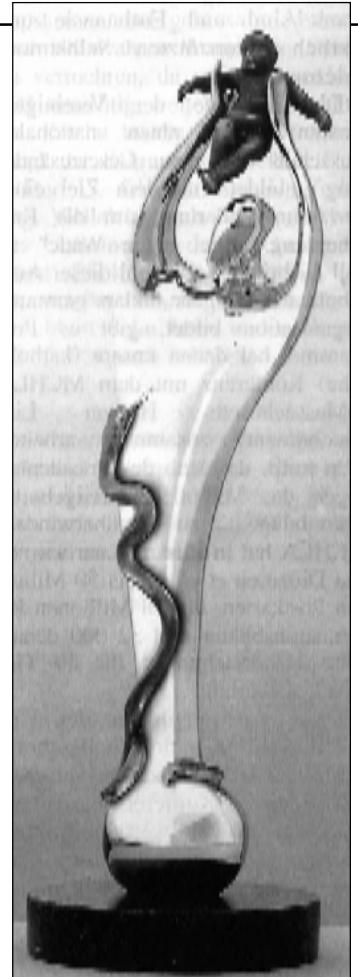
Zmocni se života, ke kterému jsi povolán! (1 Tim 6,12)

Jen ten, kdo má v sobě život, může život darovat.

Když se muž a žena rozhodnou pro potrat, nezabíjejí pouze dítě, ale i své povolání k otcovství a mateřství i svou vlastní identitu dítěte, jinými slovy, zabíjejí dítě v sobě. Není snad odmítnutí života dítěte znamením, že nemůžeme nebo nechceme zvládnout svou vlastní existenci? Neprojevuje se tak sklon ke smrti nebo rozhodnutí pro smrt, kterou v sobě člověk podvědomě nese?

Nebe a zemi volám dnes za svědky proti vám. Kladu před tebe život a smrt, požehnání a kletbu. Zvol si tedy život, abys žil, ty i tvoje potomstvo. Miluj Pána, svého Boha, poslouchej jeho hlas a pevně se ho drž; to je tvůj život (Dt 30,19–20)

Zranění z našeho ranného života jdou velmi hluboko. Naše vnitřní zranění je zničením důvěry k nebeskému Otci a k životu, který z něho vychází. Tato nedůvěra se projevuje už v našich životních silách. Jen ten žije a daruje život, kdo v život věří a miluje ho. Žena a muž nemají sami v sobě moc, aby darovali život, nýbrž přijímají život dítěte jako Boží dar. Jen v té míře, v jaké jsou rodiče naplněni Božím životem, mohou předat život a vděčnost za tento dar také svému dítěti. Kdo vní-

má svůj vlastní život a své dětství jako požehnání, bude i život svého dítěte přijímat jako požehnání. To neznamená, že vlastní dětství musí být obzvláště šťastné – kdo zůstane zcela bez zranění? –, ale že je člověk smířen se svým dětstvím, sám se sebou, se svými rodiči, tedy s vlastními kořeny.

Přišel jsem, aby měli život a měli ho v plnosti (Jan 10,10)

Boj mezi životem a smrtí se odehrává v každém z nás. Místem tohoto boje je lidské srdce, kde se rodí rozhodnutí pro život. Odtud vychází vítězství života, které se projevuje ve vzájemné lásce manželů a rodičů a jejich dětí. Toto vítězství nám daruje Ježíš, když nás vede k pravému prameni života: *Kdo se však napije vody, kterou já mu dám, nebude žíznit navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného (Jan 4,14).*

FeL/61/99, překlad -lš-

Svoboda svědomí vážně ohrožena

V sousedním Německu, jak referovaly sdělovací prostředky, vzbudil velký rozruch rozsudek soudu v Heidelbergu z 9. června loňského roku. Před soudem se ocitl aktivista jedné katolické organizace na ochranu nenarozeného života Michael Brenner. Žaloval ho jeden lékař kvůli plakátu, na němž je potrat označen termínem „zabití“ a „zničení lidského života“. Soud vyhověl žalobci. Vyžádal si posudek znalců z lékařských kruhů, kde převažuje propotratové smýšlení. Ti se vyjádřili, že „potrat není zabitím člověka, neboť předmětem zákroku není člověk, nýbrž plod lidského těla“. Na základě tohoto dobrozdání soud zakázal napříště Brennerovi takové plakáty vyrábět a rozšiřovat, v případě neuposlechnutí pohrozil peněžitým trestem až do výše 500 000 marek nebo půlročním vězením.

Tento případ není u našich sousedů ojedinělý. Již před rokem odsoudil zemský soud v Norimberku k peněžitě pokutě evangelického teologa Johana Erleho za to, že označil veřejně jednoho známého potratáře, majícího na svědomí tisíce životů nenarozených dětí, termínem „katovský pacholek“. Ten ho ihned zažaloval. Erle však na svém vyjádření trval. Šokující je zdůvodnění rozsudku, provedené samotným soudem: „Obžalovaný velice přesně ví, že lékařský zákrok žalobce se týká

embryí, ne živých lidí. Rozdíl mezi embryem a živým člověkem mu byl již dříve před soudem odborně vysvětlen. Obžalovaný však tento rozdíl ve svém postupu obchází a tím si vytváří svůj vlastní právní řád. Člověku dává vzniknout spojením mateřského vajíčka a otcovského semene. Tímto trikem chce dosáhnout toho, aby mohl beztrestně označit žalobce jako »katovského pacholka«. Případ je popsán v časopise Řád 2/1999.

Pokud soud považuje teorii, že lidské embryo není člověkem – a tudíž mu nepřísluší právní ochrana nedotknutelnosti života –, za závaznou právní normu, jejíž zpochybnění se trestá, lze ještě hovořit o demokracii a svobodě svědomí? Tyto otázky nabývají na intenzitě u našich západních sousedů v souvislosti s problematikou setrvání nebo nesetrvání církevních poraden ve státním systému poradenství pro těhotné. Církevní poradny, pokud zůstávají ve státním systému, musejí vystavovat pověstný „Schein“, tj. potvrzení opravňující k interrupci. Jak známo, Svätý otec nekompromisně požaduje, aby katolická Církev vystoupila ze státního systému, pokud stát nebude respektovat navrhovaný dovětek na potvrzení, že „toto neopravňuje k provedení beztrestného potratu“. Stát to ovšem respektovat nemíní, což vede stále více biskupů, posluš-

ných Svätého otce, aby následovali příkladu arcibiskupa Johana Dyby z Fuldy, který od prvo počátku odmítal poradny své diecéze do státního systému zapojit a vystavovat „Scheiny“.

Německo není jediným západním státem, který nerespektuje svobodu svědomí pro odpůrce potratů. Někde je situace ještě horší. V Kanadě dokonce uzákonili jako protiústavní jakékoliv přemlouvání těhotné ženy, aby nešla na potrat. V USA se ocitla ve vězení celá řada lidí za nenásilný protest proti interrupcím před potratovými klinikami. Světlo hned v prvním roce své existence uveřejnilo na pokračování brožurku P. Karla Dachovského „Sedm statečných bojovníků proti interrupcím v USA“, odhalující atmosféru netolerance a teroru vůči všem, kdo mají odvahu nazvat vraždy nenarozených dětí pravými jmény. Ve Francii byl již před léty odsouzen k podmíněnému trestu vzácný opat kláštera St. Madeleine v Le Baroux Gérard Calvet za to, že se nechal připoutat řetězy přímo v místnosti, kde se provádějí potraty, a modlil se růženec. Chtěl tím protestovat proti hromadné genocidě nenarozených.

Za tohoto statu quo je jen otázkou času, kdy budou cenzurovány také oficiální církevní dokumenty, které jmenují potrat tak, jak si zaslouží. Pastorační konstituce 2. vatikánského koncilu Gaudium et spes v čl. 51 doslova říká: „Potrat a usmrcení nemluvněte jsou hanebné zločiny.“ Katechismus katolické církve v čl. 2272 nazývá potrat „zločinem proti lidskému životu“. A Sv. otec Jan Pavel II. v encyklice Evangelium vitae v čl. 58 píše: „Mezi všemi zločiny, které může člověk páchat proti životu, má právě úmyslný potrat zvláštní znaky, které z něho činí přestoupení obzvlášť závažné a opovržením hodné.“

Kdo vyznává tuto nauku Církve a jedná podle ní, může se tedy dostat čím dál snadněji právě v demokratických zemích do konfliktu se zákonem a být pronásledován. A není to jen ve věci potratů. V současných západních zemích se prosazuje na školách jako povinná tzv. sexuální výchova, kdy jsou děti už od druhé třídy základní školy poučovány o kondomech, AIDS a homosexualitě, ani slovo však o předmanželské sexuální čistotě. Informační věstník německé organizace „Kruh přátel Marie Gorretti“ ve svém čísle 68/1999 popisuje případ studentky pedagogiky, která byla na praxi v jedné škole a musela shlédnout jistý naučný film, promítaný dětem ve čtvrté třídě, kde jsou ukazovány nahotiny a soulož. Svému docentovi na fakultě sdělila nesouhlas s touto výukou. Ten jí odpověděl: „Slečno kolegyně, toto je oficiální učební program. Pokud s ním nesouhlasíte, nemáte ve školství co pohledávat.“

Přesně totéž jsme my, školští a kulturní pracovníci, kteří zůstali věrni katolické víře, slyšeli za komunistické éry, když nás vyhazovali ze zaměstnání.

Liší se vůbec taková demokracie od totality? Pokud dnes ještě ano, tak zítra už možná ne. Jestliže obráncům nenarozeného života se upírá právo nazývat potraty zabitím a jsou vláčeni kvůli tomu po soudech a trestání vysokými pokutami, nebo dokonce vězením, je to ještě svobodná společnost? Pokud nejsou demokracie a svoboda založeny na pevných a neměnných mravních principech (a ochrana nenarozeného života k nim nerozlučně patří), přestávají být tím, čím se nazývají, a mění se pozvolna v diktaturu. Toto neřekl žádný papež ani koncil, ale odpůrce katolické Církve T. G. Masaryk v rozhovoru s Karlem Čapkem: „Buď bude demokracie založena na mravnosti, nebo nebude vůbec.“

Radomír Malý

Všichni, kdo mají pevnou naději v Boha, jsou k němu vedeni a osvětováni světlem věčným. Jestliže člověk nemá zbytečně péče o sebe a koná vše z lásky k Bohu a pro dobré skutky, chová pravou a moudrou naději. Pakli člověk všechnu naději skládá v sebe a k Bohu se obrací modlitbou pouze tenkrát, když ho postihne nepředvídané neštěstí, jež nestačí vlastními silami odstranit, a tak počíná doufat v pomoc Boží – taková naděje je marná a lživá. Pravá naděje hledá pouze království Boží a je přesvědčena, že vše pozemské, potřebné pro dočasný život, nepochybně bude dáno... Srdce nemůže mít pokoj, dokud nezíská tuto naději.

Svatý Serafím Sarovský

Svatý farář Arský 21

Jeho noční odpočinek byl velmi krátký. Nikdo neví, kdy vlastně uléhal. Ani to, kolik vykonal modliteb, kajících cvičení a svaté četby. To ví jen Bůh. Jediné, co víme, je, že noci posledních let jeho života byly noci utrpení. Trápil jej jakýsi druh horečky a nedopřával mu klidu. Nicméně v danou hodinu vždy vstával, i když už nemohl chodit. Někdy ke zpovědnici sotva dovrávoral, takže byly obavy, aby nespádl. Stále opakoval, že je pro něho snazší vstávat než uléhat.

Tento denní pořádek dodržoval až do své poslední těžké nemoci.«

Kdo mohl každodenní práci tohoto přetíženého a ze všech stran utlačovaného člověka a kněze vyjádřit výmluvněji než pero očitého svědka? Právem o něm mohl později napsat pater Chevrier, že byl v plném slova smyslu »vyčerpaným člověkem«.

Ale Kateřina Lassagnová nebyla jediná se svým svědectvím. V jednom spisu, vytištěném v r. 1852, čteme:

»Farář Arský strávil většinu času v kostele. Opustil jej obyčejně v létě teprve mezi 22. a 23. hodinou a ráno ve čtyři hodiny se již vracel zpět. Jedl jen jednou denně a živil se převážně jednoduchou zeleninou.

Farní dům, který obývá, je vedle kostela. Jeho pokoj se nachází v prvním poschodí. Stěny jsou zcela pusté. Kromě jedné truhlice, několika svatých obrazů a teologických knih nevlastní nic. Spí na staré posteli se slámkem. Nechce ani v zimě topit.« (To se změnilo v posledních letech života).

Pak podává autor ve své poněkud přehnané formě tuto světeckou charakteristiku: »Vůbec to není vážný ani melancholický člověk, který se oddával nudě a nečinnosti. Nikoliv! Právě naopak. Není u něho ani

stopy po smutku. Pozorovali jsme jej a konstatovali, jak vyčerpávající je jeho činnost – činnost, která mu neposkytuje žádný čas, aby si dopřál nezbytného klidu, činnost, která jej plně vyčerpává.

Jeho rozum a jeho srdce je obráceno jen k jednomu: „Bůh a láska k bližním“. Srdce tohoto člověka se nikdy nenadchlo pro něco, po čem většina stále dychtí: pyšné znalosti, pozemské bohatství a lidské pocty. Jde bezvýhradně za tím, co tíží jeho kajícího. Této úlohy se zhošťuje díky svému jedinečnému daru... Bůh, který všechno dobré odměňuje a posiluje lásku k bližním, – ten mírní a těší. To je to, o co tento uslechtilý kněz nejen usiluje, ale čemu také se zvláštním důrazem učí.«

VYNIKAJÍCÍ ZNALEK DUŠÍ

Zcela mimořádně omilostněným způsobem, který nacházíme zřídka v životech světců, nahlížel farář Arský do lidských srdcí. I ty nejtajnější věci, které si pečlivě chráníme v hloubi své duše, dokázal prohlédnout. Dary Ducha svatého mu byly uděleny v obzvláště hojné míře – mohl mluvit o svém zcela specifickém charismatu.

O tomto svatém knězi mohla doslova a do písmene platit slova svatého Pavla, s nimiž se obrací ke Korint'ánům: *Kdo promlouvá z vnuknutí, svými řečmi vzdělává, povzbuzuje a těší* (1 Kor 14,3).

To také farář Arský díky svému mimořádnému Božímu osvětlení dělal. Nejenže lidem předpovídal věci, ale četl přímo v jejich srdcích.

Aniž bychom chtěli tvrdit, že již předem věděl, z čeho se kající budou obviňovat, přesto je jisté, že v mnoha případech vyznání kajících předvídal, jejich výpovědi doplňoval a zdokonaloval. Tak se jednoho dne

objevil jeden nevěřící. Přišel do Arsu se svými přáteli, ale neměl vůbec v úmyslu se vyzpovídat. Když farář vstoupil do kostela, padl jeho pohled na tohoto člověka. Dal mu znamení a ten byl tak překvapen, že bezděčně uposlechl jeho výzvu, aby šel za ním.

»Už je to hodně dávno, co jste se naposled zpovídal,« řekl mu farář a stiskl mu současně ruku.

»Ano, hodný pane faráři,« odpověděl oslovený. »Máte pravdu. Už to bude třicet roků, co jsem se naposled zpovídal.«

»Třicet roků, příteli?... Přemýšlejte dobře. Je to totiž přesně 33 roků, co jste byl naposled u zpovědi v X.«

»Máte pravdu, pane faráři!«

»Takže by byl nevyšší čas, abyste se zase jednou vyzpovídal, nemám pravdu?«

Starý muž byl zcela zaskočen a přemožen. Uskutečnila se v něm v tom okamžiku proměna a on přiklekl ke zpovědnici. Setrval u zpovědnice dvacet minut.

Později prohlásil: »V mé duši se odehrálo něco velikého, co se nedá vyjádřit slovy.«

Jiný příklad: Jedna svatá osoba, která zemřela v roce 1947 v Chatillon-sur-Caralonne, jistě slečna Chognonová, nám vypravuje, co zažila v Arsu její babička.

Tato žena šla z Auvergne do Arsu, aby se u faráře Vianneye vyzpovídala. Protože trpěla určitou nemocí, nechala se ošetřit »zázračným léčitelem«. Ten jí předepsal léky, které si vzala s sebou do Arsu. Když se blížila k Arsu, napadlo ji, že udělá dobře, když schová lahvičku v jednom keři. Pak šla do kostela a připravovala se s celou vážností na svatou zpověď. Když se zpovídala, byla nemálo překvapena, když uslyšela z úst faráře: »Ano, milé dítě, ale o lahvičce, kterou jste schovala v keři, jste nefekla nic!«

Celá zdrcená tímto odhalením vyznala se paní i z tohoto »přechinu« a s velkou zkroušeností přijala rozhřešení.

Mohly by se o tom napsat celé svazky – a v uplynulých desetiletích byly i zveřejněny – a z nich se dovídáme o těchto zázračných událostech.

(Pokračování příště)

Hlas opravdového pastýře

Prohlášení kardinála Meisnera

Dnešním dnem byl v Německu zaveden smrtící preparát nenarozených dětí »Mifegyne«. Všechny argumenty a protesty nedokázaly zabránit tomu, čeho dosáhl cynismus moci.

2. vatikánský koncil nazývá násilný potrat »odporným zločinem«. Jako arcibiskup kolínský připomínám z péče o věčné blaho věřícím výslovně, že ten, kdo podstupuje potrat, propadá jeho skutečným exkomunikaci (CIC 1398). Exkomunikace se týká také »všech«, kdo »na potratu spolupracují a bez jejichž jednání« by potrat »nebylo možno provést« (enc. Evangelium vitae, 62).

Na tomto základě otevírá smrtící pilulka »Mifegyne« zcela novou dimenzi usmrcování dětí. Jediným cílem tohoto preparátu je usmrcení nenarozeného dítěte. Požití této pilulky vede k jisté smrti dítěte. Cesta od výroby až do ruky ženy ochotné dítě usmrtit je zákonem přísně kontrolována, aby se zabránilo černému trhu. To ale prakticky znamená: Každý, kdo pilulku vyrábí, kdo ji transportuje, kdo se podílí se na její distribuci, ten usmrcuje nenarozené dítě s pravděpodobností hraničící s jistotou.

Proto je pro katolického křesťana z morálních důvodů nepřijatelné, aby se podílel na výrobě, dodávání, šíření a poskytování tohoto preparátu.

V Kolíně 22. listopadu 1999

+ Joachim kardinál Meisner, arcibiskup kolínský

Jerome Lejeune – vášně pro život

Jerome Lejeune je jedním z největších genetiků tohoto století a otec moderní vědy, která odhalila příčinu nemoci, jež označujeme jako mongolismus a kterou nazval »trisomie 21«.

Byl genetikem a lékařem, který miluje život. Byl to on, kdo odhalil původ mongolismu a od té doby bojoval za to, aby zachránil a uzdravil »vydědence«, jak je nazýval.

Výsledky práce prof. Jeroma Lejeune ukázaly, že se při tom nejedná o degeneraci, jak se dříve věřilo, nýbrž že příčina této nemoci spočívá v anomálii chromozomů. Každý normální člověk má 46 chromozomů, které jsou spárovány. Trisomik má jeden chromozom navíc v 21. páru. Jsou tak »tři místo dvou v dvacátém prvému«. Proto má tato nemoc název »trisomie 21«.

Tento objev měl velký význam pro genetiku a medicínu.

Svémi rozličnými pracemi dal Jerome Lejeune vědě cílové určení, když řekl, že by mohla posloužit také k léčení. Byla to ostatně ta nejpodstatnější intuice: »Jeden chromozom je mnoho, pokusme se udělat všechno, abychom potlačili působnost tohoto nadbytečného chromozomu.«

Byl genetikem, ale také lékařem. Jeho prvním přáním bylo umožnit trpícím přístup k ošetření, které by jim zajistilo úlevu. Když odhalil příčinu trisomie, dal se ihned do práce, aby našel způsob, jak by postiženým mohl pomoci. Při svých veřej-

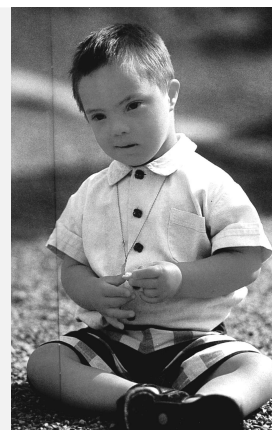
ných pohovorech v dětské nemocnici Necker v Paříži, ve kterých se specializoval na duševní postižení genetického původu, skládal se kruh jeho pacientů především z trisomických dětí z celého světa. Přijímal postižené děti s jejich rodinami a našel si čas, aby jim naslou-

ké, a v tom případě je utratit. Dítě rozumělo velmi dobře, o co se jedná, a příští den přišlo za profesorem Lejeunem, vrhlo se mu do náruče a řeklo: »Chtějí nás zabít, chtějí nás zlikvidovat, musíš nás bránit! Když to neuděláš ty, kdo to udělá?« Profesor Lejeune pochopil: Jestli se

v životě. To poselství je život.« Tak jako sochař dává hmotě formu (netvoří hmotu), tak dává genetická informace, která je obsažena v chromozomu, lidské materii formu. Kompletní genetický kód je obsažen v oplodněné vaječné buňce 23 chromozomy otce a 23 chromozomy matky. Těchto 46 chromozomů, které jsou nezbytné a současně dostatečné, aby konstruovaly lidskou bytost, je tedy přítomno již v první buňce. Genetické dědictví je zce-

»Chtějí nás zabít, chtějí nás zlikvidovat, musíš nás bránit! Když to neuděláš ty, kdo to udělá?«

»Na počátku bylo poselství. To poselství je obsaženo v životě. To poselství je život.«

chal. Jeho vyšetřování trvala celé hodiny! To bylo velmi důležité a přinášelo to útěchu těmto lidem, kteří byli často předmětem pohrdání a vyobcování.

»Nemůžeme trisomické děti přijímat a ošetřovat, a současně souhlasit, aby byly zlikvidovány. To ode mě nežádejte! Našel jsem příčinu jejich nemoci a je mým povoláním jednat s nimi tak, abych je uzdravil. Myslím, že je to možné, a vynaložím všechno úsilí, abych to uskutečnil. Nechtějte po mně, abych je levou rukou přijímal a pravou odstraňoval. To není možné. To nemohu. Nemohu se rozpoltit.«

Zatímco se profesor Jerome Lejeune pokoušel o zdánlivě nemožné, totiž zachraňovat tyto vyhoštěné děti, byl současně zesílen boj o legalizaci potratů.

Jedno trisomické dítě vidělo spolu se svými rodiči pořad, ve kterém se mluvilo o možnosti zjišťovat, zda je dítě trisomic-

nestanu jejich ochráncem, neudělá to nikdo. A proto se dal do práce, ujal se slova a hájil své malé pacienty, ty, kteří přicházeli za ním a prosili ho o pomoc, ale i ty, kteří ještě nemají hlas a nemohou si vymoci slyšení.

Jeho argument: Stále se mluví o důkazu Boží existence. Ale kde je důkaz existence člověka? Přirozeně, u čtyřicátníka nikdo nepochybuje o jeho existenci. A přece již před čtyřiceti lety to byla těžká lidská osoba. Zřejmě se za tu dobu velmi změnil, ale geneticky je totožný.

Velké množství lidí tvrdí, bez ohledu na náboženství, že věří v existenci Boha. Ale nejsem si jist, zda by více než 50 % lidí bylo ochotno bránit lidský život od jeho počátku.

Jako genetik se Jerome Lejeune velmi přiblížil tajemství našeho původu. Pronesl výrok, který přeformuloval úvod Janova evangelia: »Na počátku bylo poselství. To poselství je obsaženo

la kompletní od okamžiku, kdy je vajíčko oplodněno.

Současně pochopil Jerome Lejeune mimořádnou chudobu člověka v jeho původu: Jak může být takové poselství pro celý život obsaženo v jediné tak malíčkové buňce? Nositel je tak slabý, zatímco poselství je tak silné. Embryo je ve svém raném stadiu jako neslyšitelné slovo, které říká: »Já existuji. Jsem živoucí bytost, odlišná od táty a od mámy.« To je samozřejmě velmi obrazné, ale embryo má skutečně svou vlastní existenci, která již nikdy nemůže nebýt.

Naše společnost chápe poselství života, ale nepřijímá je, protože pro ni představuje jen vnější kvalitu života a protože nemá úctu k životu jako takovému.

Nestačí pochopit, že buňka oplodněného vajíčka je nový člověk. Je třeba jej také milovat, rozumět a milovat. Zachránit dítě znamená zachránit lásku.

FeL/61/99, překlad -lš-

ŽIVOTOPISNÁ DATA

Jerome Lejeune se narodil r. 1926 v Montrouge (předměstí Paříže). R. 1964 se stal prvním profesorem fundamentální genetiky na lékařské fakultě v Paříži. Přednášel po celém světě a současně byl stále k dispozici rodinám s postiženými dětmi, které ošetřoval. V r. 1974 se stal členem papežské akademie věd. Profesor Jerome Lejeune obdržel za své práce z oboru patologie chromozomů četná vyznamenání. V r. 1994 jej Jan Pavel II. jmenoval prezidentem papežské akademie věd na doživotí. 33 dní nato, 3. dubna, jej Pán povolal k sobě. Bylo to velikonoční jitro.

Genocida katolíků ve dvacátém století – dokončení

3) Genocidy na katolicích se dopouštěli také němečtí nacisté. R. 1939 tlumočil na sjezdu příslušníků SS jistý Hartl výslovný příkaz Hitlera: „Naším konečným cílem je úplné zničení křesťanství.“ Katolická církev byla v nacistickém Německu i v okupovaných zemích tvrdě pronásledována, k vyslovené genocidě katolíků došlo v župě Warthegau, tj. na západním území okupovaného Polska, jež bylo prohlášeno za historickou součást německé Říše. Zde žila absolutní většina polského obyvatelstva, které bylo vyhnáno ze svých domovů i pozemků a soustředěno v ghetech, podobných židovským. Zemi začali osídlivat němečtí kolonisté. Katolický kult úřady úplně zakázaly, kostely zavřely nebo zbořily. Všechno duchovenstvo a řeholní osoby, asi 1 000 lidí, bylo odvezeno do koncentračních táborů, odkud se po válce vrátila sotva polovina. Náboženské projevy u Poláků ve Warthegau, např. modlitba růžence na veřejnosti, vyznání své lásky ke Kristu a P. Marii nebo kladné vyjádření o katolické církvi, byly stíhány odvezením do koncentračního tábora, v horším případě okamžitým zastřelením nebo oběšením. Počet těchto obětí jde do desítek tisíců.

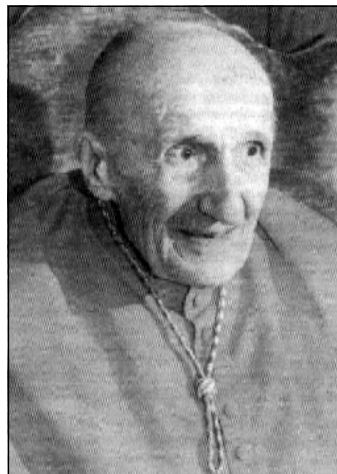
V ostatních částech Polska, v tzv. Generálním gouvernementu, byl sice katolický kult oficiálně povolen, nicméně už 22. 8. 1939, tedy ještě před vypuknutím války, vydal Hitler příkaz mimo jiné „zlikvidovat polský klérus“. V letech 1939–1945 prošlo koncentračními tá-

bory 6 367 polských duchovních, z nichž 2 801 bylo brutálně zavražděno, nemluvě o dalších zhruba třech tisících kněží, kteří byli odsouzeni k trestu smrti, nebo i bez rozsudku zastřeleni. Němečtí okupanti počítali s postupným odvezením všech kněží do koncentračních táborů, což by znamenalo konečnou likvidaci katolické církve v této zemi. Všechny tyto skutečnosti byly předmětem zprávy polského primasa kardinála Augusta Hlonda, žijícího v exilu, do Vatikánu.

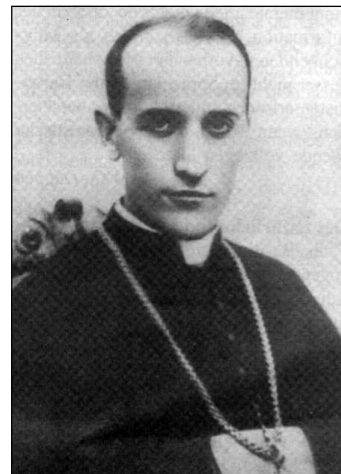
4) Obětí genocidy se stali po válce i katolíci žijící ve státech, kde je oficiálním náboženstvím islám. Samozřejmě se to netýká všech těchto zemí. Někde, např. v Jordánsku, Sýrii, Spojených arabských emirátech aj., i když islám je státním náboženstvím, jsou křesťanské církve tolerovány, jinde, např. v Pákistánu, Íránu, Egyptě aj., více nebo méně pronásledovány. V některých muslimských státech je však křesťanství úplně zakázáno, konkrétně v Saúdské Arábii nebo v Jemenu, kde i za vlastnění Bible platí trest smrti. Tyto hrůzné skutečnosti dokumentuje mezinárodní organizace Christian Solidarity International, jejíž věstník je vydáván také v češtině. Nejhorší situace však existuje v Súdánu, kde mohamedánská vláda praktikuje systematickou genocidu křesťanského obyvatelstva na jihu země. Katolíci zde tvoří většinu. Podle výše zmíněné organizace CSI padlo za oběť už několik stovek tisíc převážně černošských obyva-

tel. Je zajímavé, že OSN, EU, NATO a další mezinárodní organizace projevují značnou iniciativu, pokud jde o porušování lidských práv na Balkáně, ale osud súdánských křesťanů je nezajímá právě tak jako osud

celém světě. Zbývá ještě k tomu připočítat genocidu křesťanů z čistě náboženských důvodů, čítající kolem 10 000 000 osob, z toho absolutní většinu tvoří katolíci a pravoslavní. Pachatelé? Komunisté, nacisté, svobod-

Kardinál Mikel Koliqi, albánský primas, žalářovaný 44 let

Kardinál Alois Stěpinac (1898–1960), mučedník komunismu

křesťanů čínských. (Masový bolševický vrah Tiang Ce-min byl naopak nedávno s poctami uvítán v západních metropolích.)

Máme-li tedy bilancovat počet obětí genocidy páchané v tomto století na katolicích, tak když sečteme více než milion obětí v Číně, statisíce ve Vietnamu, v Mexiku, v SSSR, v Súdánu, desetitisíce ve Španělsku, v Polsku za války, v Albánii, Severní Koreji či Saúdské Arábii, vyjde nám číslo kolem pěti milionů lidí, ne-li víc. Připočteme-li k tomu ještě několik milionů pravoslavných z meziválečného SSSR a desetitisíce protestantů, dojdeme odhadem k číslu deseti milionů křesťanů. Dvacáté století tedy znamenalo holocaust 6 000 000 Židů, krvavé dílo německých nacistů, dále vyvraždění 2 000 000 Arménů, za něž nese odpovědnost turecký sultán, pak komunistickou genocidu osob náležejících k tzv. nepřátelským nebo vykořisťovatelským třídám, jejichž počet jde do desítek milionů na

ni zednáři a mohamedánští fundamentalisté. Dvacáté století tak dostává smutnou nálepkou nejkrvavějšího století dějin.

Vyvstává logická otázka: Byli ve 20. století katolíci jenom pronásledovanými, nebyli též pronásledovateli? Je možno napočítat čtyři státy, v nichž se katolicismus stal státním náboženstvím: meziválečné Salazarovo Portugalsko, Dollfusovo Rakousko, pak Frankovo Španělsko a za války tzv. Slovenský štát. Ani v jedné z těchto zemí nedošlo k pronásledování nekatolíků, náboženská svoboda byla plně respektována, v Portugalsku prezident Tomáz byl – ač katolicismus platil jako státní náboženství – bojovným ateistou. Smutné je, že Slovenský štát podlehl nátlaku Hitlera a deportoval 70 000 Židů do Osvětimi. To však bylo odsouzeno Vatikánem i slovenským episkopátem, což skvěle dokumentuje Václav Vaško ve své knize „Neumlčená“. Nepřátelé katolické církve poukazují také na

Pokračování na str. 14

Přijme-li člověk cokoli božského, raduje se v srdci; když přijme něco d'ábelského, zachmuřuje se. Srdce křesťanské, přijme-li něco božského, nepotřebuje cizího přesvědčování, že je to od Pána. Ale samo se přesvědčuje, že je božské to, co přijalo, neboť pocítuje v sobě duchovní ovoce: lásku, radost, pokoj, trpělivost, milosrdenství, víru, tichost, zdrženlivost (srov. Gal 5,12).

Svatý Serafím Sarovský

Dopis nemocným – leden 2000

Draží nemocní!

Ve své promluvě před modlitbou Anděl Páně 28. 11. 1999 Svatý otec Jan Pavel II. řekl: „S pohledem upřeným na tajemství vtělení Božího Syna se církev chystá překročit práh třetího tisíciletí...“ Nevím, zda byl náš pohled po celý advent soustředěn na tajemství vtělení Božího Syna, jsem však přesvědčena, že jsme se upřímně snažili, abychom slavnost Narození našeho Pána oslavili se srdcem otevřeným a ochotným s láskou ho přijmout. Neboť přijmout Boha znamená uznat, že on je Pán! Pán našeho života a Pán světa! S ním „můžeme vstoupit do Svaté brány, symbolu přechodu do nového a věčného života, který nám přišel otevřít právě On“ (Jan Pavel II., tamtéž).

Moji draží, buďme vděční Pánu za tuto velkou milost, že jsme se dočkali Velkého jubilea. Děkujeme Pánu, že nám byla dána možnost, abychom v tomto Milostivém roce mohli udělat ještě něco navíc. Více dávat, více odevzdávat, zbavovat se nejen všeho nepotřebného, ale naopak i toho, co je nám velice milé a drahé. Více odpouštět a více prosit za odpuštění, více děkovat, více se usmívat a více milovat. Podaří se nám to? Určitě tehdy, budeme-li po tom z celého srdce toužit.

Sv. Augustin říká: „Tvoje touha je zároveň tvoje modlitba, a je-li tvá touha ustavičná, bude i tvá modlitba ustavičná. Ať děláme cokoli, jestliže v hloubi srdce toužíme po Bohu, nepřestáváme se vlastně modlit.“

A tak i když nebudeme moci putovat na žádná posvátná místa, ani do Říma, ani do

Sv. země, můžeme za Pánem stále putovat svým srdcem a být mu nablízku. Zvolme si Pannu Marii za svou průvodkyni a prosme ji – Bránu nebeskou – ať otevře dokořán bránu našeho srdce, aby nepřestalo volat:

„Má duše žízni po Bohu, po živém Bohu, kdy už smím přijít a spatřit Boží tvář...“

Moc Vás zdravím. Sestra Pavla

Když v týdeníku Světlo vycházela na pokračování „Alexandrina“, napsalo nám mnoho čtenářů, že bychom tento příběh nemocné dívky měli vydat knižně, protože je velkým povzbuzením pro nemocné a pro jejich duchovní formaci. „Alexandrina“ už vyšla:

Francis Johnston Alexandrina – Utrpení a sláva

Život a duchovní poselství velké portugalské mystičky tohoto století služebnice Boží Alexandriny da Costa, hrdinné duše, která se obětovala. Když jí bylo čtrnáct let, vyskočila z okna, aby se zachránila před znásilněním, a zmrzačila se. Od dvaceti let strávila svůj život jako invalida. Stejně jako Terezie Neumannová i ona snášela každý pátek bolesti Kristova umučení jako smírnou oběť za hříchy světa. V posledních třinácti letech života naprosto nic nejedla ani nepila, kromě každodenního přijímání Eucharistie. Lékaři pro tento zázrak nedokázali najít přirozené vysvětlení. V současnosti probíhá proces jejího blahověštění. Její spisy již byly potvrzeny a schváleny v Římě v roce 1979.

Brož., A5, 80 stran, 53 Kč

GENOCIDA KATOLÍKŮ... pokračování ze str. 13

neblahé události na Balkáně, kde za druhé světové války ustašovský režim nezávislého Chorvatského státu (mimořadně: vládnoucí Ustaša se nehlásila ke katolickým principům a její šéf Pavelič nebyl praktikujícím katolíkem) zneužil katolické víry Chorvatů k vyvolávání nenávisti vůči pravoslavným Srbům a Židům, což vedlo ke krutostem a krveprolití. Srbská odbojová organizace tzv. četníků však stejně tak využívala pravoslavi proti katolickým Chorvatům se stejným výsledkem. Biskupové Chorvatska v čele s kardinálem Aloisem Stjepinacem, jehož při nedávné návštěvě země Svatý otec beatifikoval, aktivně vystupovali proti tomuto zneužívání katolické víry a organizovali pomoc pronásledo-

vaným Srbům a Židům v kláštřích a dalších církevních objektech.

Summa summarum: Katolická církev v tomto století nepatřila nikdy mezi pronásledovatele, ale naopak mezi pronásledované. A nejen to. Stala se dokonce sama obětí genocidy. Na tato fakta upozornil i Svatý otec Jan Pavel II. při své 4. cestě do Polska, kdy poznamenal, že „katolická církev byla v tomto století více pronásledována než v prvních staletích své existence“. Tento kapitál s počtem mučedníků je tím nejcennějším, s čím vstupuje do dalšího století a tisíciletí. Výrok Tertullianův „Krev mučedníků je semenem nových křesťanů“ nikdy nepozbyl a nepozbude své platnosti.

Radomír Malý

SETKÁNÍ S POLITICKÝMI VĚZNI ZA ZÁPADOČESKÉHO KRAJE

Ve středu 1. prosince 1999 se sešli na plzeňském biskupství zástupci Konfederace politických vězňů ze Západočeského kraje s biskupem Mons. Františkem Radkovským. Iniciátorem tohoto setkání byl dlouholetý politický vězeň pan Jakub Blacký z Domažlic.

Důvodem setkání byla připomínka 10. výročí založení KPV a dodatečné blahopřání k šedesátinám pana biskupa.

Pan Luboš Hruška z Plzně poděkoval panu biskupovi za jeho současnou službu i za jeho působení z doby komunistického režimu. Při této příležitosti předali zástupci KPV z Domažlic panu biskupovi betlém z perníku a perníkový Čerchov.

Biskup František řekl všem přítomným, že tím, co nesli a vykonali ve svém životě v době totalitního režimu, „vydávali i svědectví Kristu“. Zároveň bývalé politické vězně povzbudil, aby stále ukazovali dnešním lidem, kam až může vést lidská zloba při nerespektování hlasu svědomí.

Všichni přítomní se shodli na tom, že boj o demokracii, lidská práva i hodnoty vycházející z Božích přikázání ještě neskončil.

R. M., Plzeň

PODZEMNÍ PARKING V ŘÍMĚ

V Římě je před dokončením podzemní parking pod vrchem Ianiculum. Parking pojme 93 autobusů a 723 osobních aut. Cena za parkování nebyla dosud stanovena. Stavba podzemního parkoviště byla předmětem sporů s archeology, protože se nachází na archeologicky významné lokalitě a způsobila nenahraditelné ztráty v místě prvních křesťanských mučedníků.

Ředitelství parkingu, které přijímá objednávky, má telefon +39-2325303, fax +39-2054817.

Původní termín dokončení 31. října 1999 nebyl dodržen.

-kai-

Břevnovský klášter – sobota 29. 1. 2000 – setkání zájemkyň o benediktínskou spiritualitu. Oběd je zajištěn, pro mimopražské je i možnost přenocování. Prosíme, přihlaste se předem na tel. 02/33 35 15 65.

Děkujeme všem, kteří nám blahopřáli a děkovali za úspěšné poutní zájezdy. Ujistíme vás, že se opět vynasnažíme, abyste byli i v roce 2000 s našimi poutními zájezdy spokojeni.
Marta Vondráková, KCK MISIE, 751 03 Brodek u Přerova č. 46, telefon 0641/74 11 50.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

Blahoslavená sestra Faustyna Kowalska (1905–1938) bude svatořečena 30. dubna 2000 na Bílou neděli zvanou nyní také neděle Božího milosrdenství. Dalšími svěťci Jubilejního roku budou papež Pius IX. (Giovanni Mastai Ferretti, 1792–1878), odpůrce modernismu a sjednocení Itálie, který vyhlásil dogma o neposkrvněném početí Panny Marie, který bude blahorečen spolu s Janem XXIII. (Angelo Giuseppe Roncalli (1881–1963).

* * *

V roce 1999 zahynulo ve světě 31 katolických misionářů z řad světských i řádových kněží (17), 8 řeholních sester, 4 seminaristé, 2 světské osoby. 10 misionářů pocházelo z Afriky, 11 z Asie. 5 z Latinské Ameriky a Evropy. 15 jich bylo zavražděno v Africe, 10 v Asii a 6 v Latinské Americe. Tento počet je o něco nižší než v roce 1998 (39) a 1997 (70). -kai-

* * *

Od 22. prosince používá Jan Pavel II. nový osobní automobil, který mu věnoval koncern FIAT u příležitosti Jubilejního roku 2000. Tento vůz je určen především pro cesty v okruhu města Říma. Dosud používal papež automobil Mercedes 500 S černé barvy.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA LEDEN 2000

Úmysl misijní

ABY MEZINÁRODNÍ ROK KULTURY A MÍRU, INSPIROVANÝ KŘESŤANSKÝM TAJEMSTVÍM VÁNOC, SE STAL ZDROJEM AUTENTICKÉHO A TRVALÉHO MÍRU.

Úmysl všeobecný

ABY KŘESŤANÉ VŠECH NÁRODŮ A KULTUR ŽILI VE STÁLE VĚTŠÍM SPOLEČENSTVÍ A VZÁJEMNÉM RESPEKTOVÁNÍ.

Úmysl národní

ABY SE JUBILEJNÍ ROK STAL PRO KAŽDÉHO KŘESŤANA PŘÍLEŽITOSTÍ K PROHLoubENÍ DŮVĚRY V KRISTA.

MODLITBA

Jan Pavel II. zakončil setkání výboru biskupské konference Evropy a evropských církví 20. února 1998 modlitbou:

„Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno jako my... at' všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni at' jsou jedno v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal“ (Jan 17,11.21).

Tato Pánova modlitba je dnes naší modlitbou.

Připomíná nám, že svědectví jednoty je podstatným prvkem opravdové a hluboké evangelizace. Kristovi učedníci, sjednocení ve stejné církvi, at' odhalí svým bratřím tajemství Nejsvětější Trojice, dokonalé spojení v lásce. Nemůžeme dosáhnout pokoje, dokud spolu v poslušnosti Ducha svatého nedokážeme odpovědět na tuto Kristovu prosbu „Aby jedno byli!“

Liturgická čtení

Neděle 16. 1. – 2. neděle v mezidobí

1. čt.: 1 Sam 3,3b–10.19
Ž 40(39),2+4ab.7–8a.8b–9.10 Odp.: srov. 8a+9a
2. čt.: 1 Kor 6,13c–15a.17–20
Ev.: Jan 1,35–42

Pondělí 17. 1. – památka sv. Antonína

1. čt.: 1 Sam 15,16–23
Ž 50(49),8–9.16bc–17.21+23 Odp.: 23b
Ev.: Mk 2,18–22

Úterý 18. 1. – památka P. Marie, Matky jednoty křesťanů

1. čt.: 1 Sam 16,1–13
Ž 89(88),20.21–22.27–28 Odp.: 21a
Ev.: Mk 2,23–28

Středa 19. 1. – ferie

1. čt.: 1 Sam 17,32–33.37.40–51
Ž 144(143),1.2.9–10 Odp.: 1a
Ev.: Mk 3,1–6

Čtvrtek 20. 1. – nez. pam. sv. Fabiána nebo sv. Šebestiána

1. čt.: 1 Sam 18,6–9; 19,1–7
Ž 56(55),2–3.9–10.11–12.13 Odp.: 5bc
Ev.: Mk 3,7–12

Pátek 21. 1. – památka sv. Anežky

1. čt.: 1 Sam 24,3–21
Ž 57(56),2.3–4.6+11 Odp.: 2a
Ev.: Mk 3,13–19

Sobota 22. 1. – nez. pam. sv. Vincence

1. čt.: 2 Sam 1,1–4.11–12.19.23–27
Ž 80(79),2–3.5–7 Odp.: 4b
Ev.: Mk 3,20–21

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	16.1.	17.1.	18.1.	19.1.	20.1.	21.1.	22.1.
Antifona	919	1754	1652	964	980	1708	1012
Žalm	784	783	783	784	784	786	783

Ranní chvály:

Hymnus	920	1755	1653	964	981	1709	1013
Antifony	920	935	1278	965	981	1283	1014
Žalmy	921	936	813	965	981	813	1014
Kr. čtení a zpěv	923	1756	1279	969	985	1283	1017
Antifona k Zach. kantiku	688	1757	1279	969	985	1283	1017
Prosby	924	1757	1279	969	985	1711	1017
Záv. modlitba	689	1278	1279	970	1282	1283	1285

Modlitba během dne:

Hymnus	925	940	954	970	986	1003	1018
Antifony	925	940	955	971	987	1004	1019
Žalmy	926	940	955	971	987	1004	1019
Krátké čtení	927	943	957	973	989	1006	1021
Záv. modlitba	689	943	957	973	990	1006	1022

Nešpory:

SO

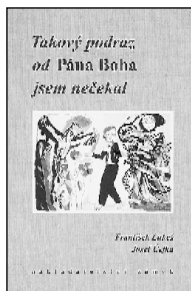
Hymnus	915	929	1760	1280	975	991	1714	1024
Antifony	916	929	945	1280	976	992	1284	1025
Žalmy	916	930	945	1661	976	992	1715	1025
Kr. čtení a zpěv	918	933	1763	1280	979	995	1284	1027
Ant. ke kant. P. M.	688	689	1764	1281	979	995	1284	689
Prosby	918	933	1764	1281	979	995	1718	1028
Záv. modlitba	689	689	1278	1279	980	1282	1283	690
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

MCM s. r. o. NABÍZÍ Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

František Lukeš, Josef Čejka
Takový podraz od Pána Boha
jsem nečekal

Pěvce Viléma Přibyla postihla 18. března 1984 mozková příhoda. Když po několika dnech byl na svém pokoji navštíven P. Lukešem, pozdravil ho slovy: „Takový podraz od Pána Boha jsem nečekal.“ Chtěl totiž výš, ale nyní byl podražen. Přece však stále cítil svou závislost na Tom, který nás přesahuje a je Láskou věčnou. To bylo také stěžejní téma jejich vzájemné korespondence, která tvoří obsah této drobné publikace.

*Nakladatelství Zámek,
 brož., 120 x 180 mm, 144 stran, 89 Kč*

Démant a slza

Výběr z anglické duchovní poezie v překladu biskupa Josefa Hrdličky. Sbírká je doplněna stručným přehledem autorů.

*Karmelitánské nakladatelství,
 váz., A6, 168 stran, 149 Kč*

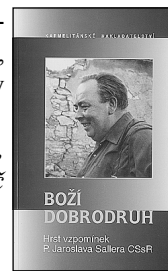

Boží dobrodruh

Vzpomínky P. Jaroslava Sallera, redemptoristy, který žil v letech 1925–1998. Jeho život byl velice pestrý – mj. strávil tři roky v PTP, v roce 1956 byl zatčen, po návratu na konci roku 1957 pracoval jako dělník a po celou dobu pracoval s mládeží ve skautském hnu-

ti pod různými hlavičkami tehdy povolených organizací. Kniha vydává svědectví o životě kněze, který vše, co mohl, rozdal, aby tak naplnil Kristův příkaz lásky k bližnímu.

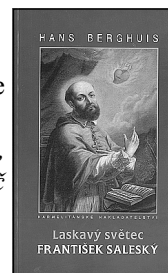
*Karmelitánské nakladatelství,
 brož., zúž. A5, 104 stran, 89 Kč*

Hans Berghus
Laskavý světec František Saleský

Životopis světce, který ovlivňoval život Církve na přelomu 16. a 17. století.

*Karmelitánské nakladatelství,
 brož., zúž. A5, 224 stran, 199 Kč*

Ektenia nebo Litanie za Jednotu

Modlitba za jednotu církve podle východní tradice.

*Miles Jesu,
 brož., A5, 18 stran, 20 Kč*

